

OBJAVLJIVANJE PODATAKA I INFORMACIJA BANKE NA DAN 31.12.2016.godine

(u skladu s Odlukom Narodne banke Srbije o objavljivanju podataka i informacija banke, Službeni glasnik RS br. 125/2014 i 4/2015)

Novi Sad, maj 2017.godine
Opportunity banka a.d. Novi Sad
www.obs.rs

Uvodne napomene

Radi sprovođenja Zakona o bankama (Službeni glasnik RS br.107/2005, 91/2010,14/2015) i odredaba Odluke o objavljivanju podataka i informacija banke („Službeni glasnik RS“ br. 125/2014 i 4/2015), Opportunity banka a.d. Novi Sad (u daljem tekstu: Banka) sastavlja i javno objavljuje akt o Objavljivanju podataka i informacija Banke na dan 31.12.2016. godine

Pomenuti akt se javno objavljuje na internet adresi Banke (www.obs.rs).

Poslovno ime banke je: Opportunity banka a.d. Novi Sad

Matični broj Banke je 08761132 ; Poreski identifikacioni broj Banke je 101643574

Opportunity banka je nastala transformacijom štedionice Opportunity international a.d. Novi Sad u banku. Na osnovu Zakona o bankama i drugim finansijskim organizacijama, Narodna banka Jugoslavije je 28. juna 2002. godine donela rešenje i izdala dozvolu za osnivanje Štedionice Opportunity international a.d. Novi Sad (u daljem tekstu Štedionica). Štedionica je registrovana kod Privrednog suda u Novom Sadu na osnovu upisa u sudski registar br. II Fi.2355/2002 od 02. jula 2002. godine

U skladu sa Zakonom o registraciji privrednih subjekata, Štedionica je Rešenjem Agencije za privredne registre BD. 30255/2005 prevedena u Registar privrednih subjekata

Narodna banka Srbije (u daljem tekstu NBS) je 02. decembra 2005. godine donela novi Zakon o bankama (u daljem tekstu: novi Zakon), koji je stupio na snagu 10.decembra 2005 godine i koji se primenjuje od 01.oktobra 2006. godine. Novi Zakon priznaje (i daje dozvolu) samo za banke i zabranjuje poslovanje drugim finansijskim organizacijama

U cilju usaglašavanja sa Zakonom o bankama, Skupština Štedionice je donela Odluku o konverziji iz štedionice u banku i podnela Plan konverzije na odobrenje NBS 09. marta 2006. godine, a na isti je dobila saglasnost 10.aprila 2006. godine

Na dan 08. decembra 2006. godine NBS je izdala preliminarno odobrenje za rad br.10824 kojim se odobrava osnivanje Opportunity banke a.d. Novi Sad koja će biti legalni naslednik svih prava i obaveza Štedionice

Na dan 07. februara 2007. godine NBS je izdala dozvolu za rad br.2683 Opportunity banci a.d. Novi Sad Rešenjem Agencije za privredne subjekte BD 24798/2007 od 20.04.2007. Štedionica Opportunity International a.d. Novi Sad menja naziv u Opportunity banka a.d. Novi Sad

Poslovanje

U skladu sa Zakonom o bankama, Banka obavlja sledeće aktivnosti:

- Depozitne poslove (primanje i polaganje depozita)
- Kreditne poslove (davanje i uzimanje kredita)
- Devizne, devizno-valutne i menjačke poslove
- Poslove platnog prometa
- Izdavanje garancija, avala i drugih oblika jemstava
- Obavljanje transakcija sa hartijama od vrednosti i posredovanje u tim transakcijama
- Druge vrste bankarskih usluga, u skladu s osnivačkim aktom i Statutom Banke

Banka poslovanje obavlja u sedištu u Novom Sadu, Bulevar Oslobođenja 2a, i preko svojih filijala u Novom Sadu, Novom Beogradu, Beogradu, Nišu, Kragujevcu, Jagodini, Subotici, Čačku, Kruševcu, Šapcu i u poslovnica u Somboru, Zrenjaninu, Leskovcu, Pirotu, Vranju, Kraljevu, Valjevu, Užicu, Zaječaru, Prijepolju, Požarevcu, Senti, Sremskoj Mitrovici, Pančevu, Loznici, Topoli

Na dan 31.12.2016. Banka je imala 312 zaposlenih radnika (2015:284)

2. Strategija Banke i politike za upravljanje rizicima

2.1 Strategija upravljanja rizicima

Strategija upravljanja rizicima predstavlja deo ukupnog sistema upravljanja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju i usklađena je sa poslovnom politikom i strategijom Banke. Ovu strategiju čini jedan ili više dokumenata kojima se uređuje jedinstveno i dosledno upravljanje rizicima banke na dugoročnoj osnovi i kojima je određen odnos banke prema rizicima kojima je ona u svom poslovanju izložena ili može biti izložena, uključujući i rizike koji proizilaze iz makroekonomskog okruženja u kome banka posluje. Strategija za upravljanje rizicima sadrži:

- pregled i definicije svih rizika kojima je banka izložena ili može biti izložena;
- dugoročne ciljeve u upravljanju rizicima utvrđene poslovnom politikom i strategijom banke, kao i sklonost ka rizicima određen u skladu sa tim ciljevima;
- osnovna načela preuzimanja i upravljanja rizicima;
- osnovna načela procesa interne procene adekvatnosti kapitala banke.

Strategija upravljanja rizicima se primenjuje na nivou banke. Dokument se periodično razmatra i po potrebi revidira, a najmanje u slučaju izmene regulatornih zahteva, značajnijih izmena Plana poslovanja, Strategije upravljanja kapitalom ili makroekonomskog okruženja u kome Banka posluje

U skladu sa Strategijom upravljanja rizicima banka je definisala sledeće rizike kojima je izložena ili može biti izložena u svom poslovanju

1. Rizik likvidnosti

Rizik likvidnosti je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled nesposobnosti banke da ispunjava svoje dospele obaveze, i to zbog:

- povlačenja postojećih izvora finansiranja, odnosno nemogućnosti pribavljanja novih izvora finansiranja (rizik likvidnosti izvora sredstava), ili
- otežanog pretvaranja imovine u likvidna sredstva zbog poremećaja na tržištu (tržišni rizik likvidnosti).

2. Kreditni rizik

Kreditni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema banci.

a. Rezidualni rizik

Rezidualni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled toga što su tehnike ublažavanja kreditnog rizika manje efikasne nego što se očekuje ili njihova primena nedovoljno utiče na umanjenje rizika kojima je banka izložena;

b. Rizik izmirenja/isporuke

Rizik izmirenja/isporuke je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu neizmirenih transakcija ili usled neizvršavanja obaveze druge ugovorne strane po transakcijama slobodne isporuke na ugovoreni datum izmirenja/isporuke (due delivery date);

c. Rizik druge ugovorne strane

Rizik druge ugovorne strane (counterparty credit risk) jeste mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled neizmirenja obaveze druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji;

3. Kamatni rizik

Kamatni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu pozicija iz bankarske knjige usled promena kamatnih stopa.

a. Bazni rizik

Bazni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled imperfektne korelacije u kretanju stopa primanja i plaćanja.

b. Rizik krive prinosa

Rizik krive prinosa (yield curve risk) je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled razlika između kratkoročnih i dugoročnih kamatnih stopa.

c. Rizik vremenske neusklađenosti dospeća i određivanja cena

Rizik vremenske neusklađenosti dospeća i ponovnog određivanja cena (repricing risk) je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled ponovnog određivanja cena pozicija aktive i pasive.

d. Rizik opcija

Rizik opcija je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu opcija ugrađenih u kamatno osetljive stavke aktive i pasive.

4. Devizni rizik

Devizni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene vrednosti deviznih kurseva, a banka mu je izložena po osnovu stavki koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja.

5. Rizik koncentracije

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik koncentracije odnosi se na:

– velike izloženosti;

– grupe izloženosti sa istim ili sličnim faktorima rizika, kao što su privredni sektori, geografska područja, vrste proizvoda i sl.;

– instrumente kreditne zaštite, uključujući i ročnu i valutnu neusklađenost između velikih izloženosti i instrumenata kreditne zaštite tih izloženosti.

6. Rizik ulaganja

Rizici ulaganja banke obuhvataju rizike njenih ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva i investicione nekretnine.

7. Rizik zemlje

Rizik zemlje je rizik koji se odnosi na zemlju porekla lica prema kome je banka izložena, odnosno rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke zbog nemogućnosti banke da naplati potraživanja od ovog lica iz razloga koji su posledica političkih, ekonomskih ili socijalnih prilika u zemlji porekla tog lica.

8. Operativni rizik

Operativni rizik je rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje pravni rizik i rizik informacionog sistema.

a. Pravni rizik

Pravni rizik je rizik nemogućnosti ugovornog obavezivanja druge strane. Pravni rizik odnosi se i na regulatorni rizik, na rizik transakcije koja nije u skladu sa zakonskim propisima, odnosno rizik promene regulative tokom trajanja finansijske obaveze.

b. Rizik informacionog sistema

Rizik informacionog sistema je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital, ostvarivanje poslovnih ciljeva, poslovanje u skladu s propisima i reputaciju finansijske institucije usled neadekvatnog upravljanja informacionim sistemom ili druge slabosti u tom sistemu koja negativno utiče na njegovu funkcionalnost ili bezbednost, odnosno ugrožava kontinuitet poslovanja finansijske institucije.

9. Rizik usklađenosti poslovanja

Rizik usklađenosti poslovanja banke je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled propuštanja usklađivanja poslovanja sa zakonom i drugim propisom, standardima poslovanja, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i s drugim aktima kojima se uređuje poslovanje banaka, a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela, rizik od finansijskih gubitaka i reputacioni rizik;

10. Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma

Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma je rizik mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat, kapital ili reputaciju banke usled korišćenja banke (neposrednog ili posrednog korišćenja poslovnog odnosa s bankom, transakcije, usluge ili proizvoda banke) za pranje novca i/ili finansiranje terorizma. Rizik od pranja novca i finansiranja terorizma nastaje naročito kao posledica propuštanja usklađivanja poslovanja banke sa zakonom, propisima i unutrašnjim aktima banke kojima se uređuje sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma, odnosno kao posledica međusobne neusklađenosti njenih unutrašnjih akata kojima se uređuju ova pitanja;

11. Strateški rizik

Strateški rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat ili kapital banke usled nepostojanja odgovarajućih politika i strategija, te njihovog neadekvatnog sprovođenja, kao i usled promena u okruženju u kome banka posluje ili izostanka odgovarajućeg reagovanja banke na te promene.

12. Rizik novih proizvoda

Rizici novih proizvoda su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu uvođenja novih proizvoda ili usluga, uključujući i nove aktivnosti u vezi s procesima i sistemima banke.

13. Rizik aktivnosti poverenih trećim licima

Rizici po osnovu aktivnosti koje je banka poverila trećim licima su mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu aktivnosti u vezi s njenim poslovanjem koje je poverila trećem licu a koje te aktivnosti obavlja kao svoju pretežnu delatnost.

14. Reputacioni rizik

Reputacioni rizik je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke po osnovu događaja i okolnosti koje ugrožavaju reputaciju banke na tržištu na kom posluje

U skladu sa Metodologijom za internu procenu adekvatnosti kapitala (i izveštajem za ICAAP) utvrđuje se i materijalna značajnost pojedinih rizika te banka sledeće rizike smatra materijalno značajnim: kreditni, operativni, kreditno-devizni rizik, rizik koncentracije, kamatni, rizik likvidnosti, rizik usklađenosti poslovanja i rizik od pranja novca i finansiranja terorizma

Ostale, gore navedene, rizike Banka ne smatra materijalno značajnim jer ih procenjuje kao rizike sa vrlo malim ili nepostojećim uticajem na rizični profil banke

Za rizike, koji se ne mogu kvantifikovati, procena materijalnog značaja zasniva se na kvalitativnim kriterijumima a nivo rizika ocenjuje se u skladu sa sledećom podelom:

- nizak (bez uticaja ili minimalan uticaj na rizični profil i upravljanje rizicima Banke)
- srednji (uticaj na rizični profil i upravljanje rizicima Banke je materijalno značajan) i
- visok rizik (uticaj na rizični profil i upravljanje rizicima Banke je izražen)

Banka uspostavlja sveobuhvatan i pouzdan sistem za upravljanje rizicima koji je u potpunosti integrisan u sve poslovne aktivnosti banke i koji obezbeđuje da rizični profil banke bude u skladu s unapred definisanom sklonošću banke ka rizicima. Banka upravlja rizicima uvođenjem politika i procedura, interne regulative, kao i uspostavljanjem limita za nivo rizika koji su prihvatljivi za Banku.

Upravni odbor je nadležan i odgovoran za uspostavljanje jedinstvenog sistema upravljanja rizicima i nadzor nad tim sistemom, usvajanje strategije i politika upravljanja rizicima i strategije upravljanja kapitalom, uspostavljanje sistema unutrašnjih kontrola, nadzor nad radom Izvršnog odbora, kao i sprovođenje procesa interne procene adekvatnosti kapitala.

Izvršni odbor je nadležan i odgovoran za sprovođenje strategije i politika upravljanja rizicima i strategije upravljanja kapitalom, usvajanje i analizu efikasnosti primene procedura za upravljanje rizicima, kojima se bliže definiše proces identifikacije, merenja, ublažavanja, praćenja i kontrole i izveštavanja o rizicima kojima je Banka izložena, kao i izveštavanje Upravnog odbora o efikasnosti primene definisanih procedura upravljanja rizicima.

Sektor rizika identifikuje, meri, procenjuje i upravlja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju. Sektor je odgovoran za implementiranje i održavanje procedura vezanih za rizike, čime se obezbeđuje nezavisni proces kontrole. Ova jedinica takođe obezbeđuje kompletno obuhvatanje rizika u sistemu merenja i izveštavanja o riziku.

Odbor za praćenje poslovanja banke je nadležan i odgovoran za analizu i nadzor primene i adekvatnog sprovođenja usvojenih strategija i politika za upravljanje rizicima i sistema unutrašnjih kontrola. Izveštava Upravni odbor o svojim aktivnostima i utvrđenim nepravilnostima i predlaže način na koji će se one otkloniti.

Kreditni odbor odlučuje o kreditnim zahtevima u okvirima utvrđenim aktima Banke, prateći izloženost Banke kreditnom, kamatnom i valutnom riziku

Odbor za upravljanje aktivom i pasivom prati izloženost Banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki i predlaže mere za upravljanje kamatnim rizikom i posebno, rizikom likvidnosti. Takođe, on je primarno odgovoran za finansiranje i likvidnost Banke.

Odbor za rizike nadgleda aktivnosti banke i efikasnost sistema za upravljanje rizicima (Analizira kvartalne i ostale izveštaje Sektora rizika koji se dostavljaju Upravnom odboru na razmatranje i usvajanje; Razmatra poštovanje limita rizika banke; Razmatra izveštaje o trendovima u rizicima; Razmatra rezultate stres testiranja; Razmatra izveštaje o delikvenciji i naplati; Razmatra status najvećih problematičnih kredita itd.)

Unutrašnja revizija sprovodi nezavisno vrednovanje sistema upravljanja rizicima, i vrši redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema unutrašnjih kontrola.

Banka permanentno prati i meri kapacitet prihvatljivog nivoa izloženosti rizicima uzimajući u obzir ukupnu izloženost svim tipovima rizika i aktivnostima.

Sakupljene informacije iz svih poslovnih aktivnosti se ispituju i obrađuju da bi se identifikovali, analizirali i kontrolisali novi rizici. Ove informacije se prezentuju Upravnom i Izvršnom odboru uz odgovarajuću analizu. Izveštaji sadrže ukupnu kreditnu izloženost, prognozu plasmana, odstupanja od postavljenih limita, merenje tržišnog rizika, racija likvidnosti i promene profila rizika.

2.2. Ciljevi i principi upravljanja rizikom likvidnosti

Osnovni cilj je smanjenje rizika likvidnosti na najmanju moguću meru putem planiranja priliva i odliva novčanih sredstava, praćenjem likvidnosti i donošenjem odgovarajućih mera za sprečavanje i otklanjanje uzroka nelikvidnosti, odnosno izbegavanje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled nesposobnosti Banke da ispunjava svoje dospele obaveze.

Banka identifikuje, prati i procenjuje rizik likvidnosti po značajnim valutama u kojima posluje i ukupno za sve valute, primenom GAP analize koja podrazumeva merenje razlike između sredstava i obaveza Banke u određenom periodu vremena i praćenjem definisanih pokazatelja likvidnosti i primenom racio analize, odnosno utvrđivanje i praćenje internih limita.

U cilju obezbeđenja efikasnog sistema praćenja i kontrole rizika likvidnosti, Banka je uspostavila sistem limita. Izloženost riziku likvidnosti Banka održava na prihvatljivom nivou poštovanjem interno i eksterno propisanih limita. Banka definiše interne limite kao maksimalni dozvoljeni nivo neusklađenosti novčanih tokova aktive i pasive za određeni vremenski period, i kao maksimalni nivo interno definisanih racija likvidnosti. U cilju održavanja minimuma dnevne i mesečne likvidnosti Banka se pridržava kriterijuma propisanih od strane Narodne banke Srbije, tako da dnevni i mesečni pokazatelji likvidnosti ne budu manji od regulatorno propisanih limita.

Banka uspostavlja sistem upravljanja rizikom likvidnosti koji je deo jedinstvenog sistema upravljanja rizicima.

Upravljanje rizikom likvidnosti vrši se u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima OBS.

Upravljanje rizikom likvidnosti Banka bazira se na sledećim principima:

1. Procenjivanje rizika likvidnosti po najznačajnijim valutama: RSD i EUR Pod značajnim valutama se smatraju one u kojima banka ima više od 1% ukupnih sredstava. Ostalim valutama će se upravljati zajedno. Procena rizika likvidnosti po drugim valutama sem značajnih se može vršiti na zahtev ALCO odbora.
2. Obezbeđenje stabilnosti i diversifikacija izvora finansiranja odnosno usklađivanje odnosa depozitnih izvora sa plasmanima. Nesklad izvora finansiranja dopunjuje se međubankarskim zaduživanjem uz korišćenje domaćeg i inostranog tržišta i drugih izvora odobrenih od strane Izvršnog odbora.
3. Rešavanje privremenih i dugoročnih kriza likvidnosti
4. Izrade i periodičnog testiranja Plana poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja sa procenom njegove efikasnosti i adekvatnosti (Contingency funding plan – CFP) i u daljem tekstu Plan je pod skraćenim nazivom CFP.
5. Rukovođenja i organizacije procesa upravljanja rizikom likvidnosti u kojem prevashodno učestvuju:
 - Upravni odbor banke
 - ALM komitet Upravnog odbora
 - Izvršni odbor banke
 - ALCO odbor
 - Komitet za rizike
 - Sektor za rizike
 - Odeljenje za sredstva i ALM

2.2.1. Organizacija upravljanja rizikom likvidnosti

Rukovođenja i organizacije procesa upravljanja rizikom likvidnosti u kojem prevashodno učestvuju:

1. Upravni odbor banke
 - usvaja Politiku upravljanja likvidnošću i najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, razmatra njihovu adekvatnost i primenljivost
2. Izvršni odbor banke
 - odobrava usvaja proceduru za upravljanje rizikom likvidnosti i najmanje jednom u tri godine, a po potrebi i češće razmatra njihovu adekvatnost i primenljivost;
 - usvaja metode upravljanja rizikom, i najmanje jednom godišnje preispituje adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizikom;
 - obezbeđuje poštovanje principa na bazi kojih se upravlja rizikom likvidnosti
 - definiše ciljanu strukturu aktive i pasive i racija koje iz nje proizilaze u formi usaglašavanja sa godišnjim budžetom
 - sprovodi akta usvojena od strane Upravnog Odbora,
 - odobrava odluke ALCO odbora
3. ALM komitet Upravnog odbora
 - prati i kontroliše finansijske uslove u kojoj Banka posluje
 - razmatra strukturu finansiranja odlučuje o ponudama za novo zaduživanje i daje Predlog Upravnom odboru
 - razmatra sve aspekte likvidnosti i rizika likvidnosti kao i druge tržišne rizike kao što su izloženost deviznom riziku i kamatnom riziku
 - razmatra i predlaže mere za održavanje optimalnog iznosa kapitala
4. ALCO odbor
 - prati izloženost banke rizicima koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki
 - vrši identifikaciju faktora od značaja za upravljanje rizikom likvidnosti
 - preduzima mere i aktivnosti u interesu poštovanja preciziranih limita rizika likvidnosti

- analizira efikasnost sistema upravljanja rizikom likvidnosti i po potrebi inicira aktivnosti i preduzima mera u interesu njegovog unapređenja
- razmatra izveštaje o izloženosti Banke riziku likvidnosti i trendovima rizika razmatra usklađenost sa utvrđenim limitima
- predlaže mere za upravljanje rizikom likvidnosti,
- razmatra rezultate stres testiranja.

5. Komitet za upravljanje rizicima

- usvaja limite likvidnosti
- razmatra usklađenost sa utvrđenim limitima
- usvaja metodologiju stres testiranja
- razmatra rezultate stres testiranja
- saglašava se sa predloženim merama ALCO odbora

6. Sektor za rizike

- prati definisane limite likvidnosti i obaveštava Odbor za upravljanje rizicima u slučaju njihovog prekoračenja
- predlaže parametre za stres testove
- vrši stres testove i izveštava o rezultatima stres testova

7. Odeljenje za sredstva i ALM

- upravlja operativnom likvidnošću banke
- definiše, obračunava, prati i obaveštava o kretanjima pokazatelja likvidnosti i obaveštava ALCO o njima
- projektuje dnevne, mesečne, polugodišnje i godišnje novčane tokove
- priprema GAP analize likvidnosti
- daje predloge za utvrđivanje limita likvidnosti
- daje predloge za unapređenje likvidnosti banke
- učestvuje u izradi stres testova

8. Odeljenje interne revizije

- vrši redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja rizikom likvidnosti na osnovu godišnjih planova Interne revizije

9. Sektor za poslovni razvoj

- vrše mere poboljšanja likvidnosti koje donosi ALCO

10. Odeljenje za informacione tehnologije i razvoj

- uspostavljanja i razvija informacioni sistem Banke koji omogućava efikasnu razmenu podataka za blagovremeno i kontinuirano upravljanje rizikom likvidnosti a na osnovu zahteva koje definišu odgovorni sektori / odeljenja u svom delu poslovanja.

11. Ostali organizacioni delovi

- obezbeđuju neophodne inpute za upravljanje likvidnošću gore definisanim organizacionim jedinicama

2.2.2. Ublažavanje rizika likvidnosti

Sprovođenjem mera za ublažavanje rizika likvidnosti, rizik se održava na prihvatljivom nivou za procenjeni rizični profil Banke.

Mere za pribavljanje nedostajućih sredstava u slučaju kratkoročnog smanjenja likvidnosti banke/ugrožavanja likvidnosti u određenoj valuti

1. uzimanje kratkoročnih depozita sa međubankarskog tržišta
2. prodaja hartija od vrednosti iz trgovine i raspoloživih za prodaju shodno redosledu dospeća, razlici između kupovne i prodajne cene i shodno brzini moguće realizacije
3. zaustavljanje obnavljanja dospelih međubankarskih kredita koji se daju drugim bankama tokom ograničenog perioda
4. uzimanje kredita na osnovu zaloge hartija od vrednosti na tržištu (lombardni krediti kod NBS)
5. limitiranje, a u slučaju potrebe, i zamrzavanje realizacije novog aktivnog poslovanja sa primarnim klijentima (kreditni itd.)
6. racionalizacija prodaje i/ili otkupa efektivnog stranog novca
7. smanjenje troškova banke
8. revidiranje optimuma gotovog novca koji se nalazi u filijalama
9. uzimanje depozita uz obezbeđenje
10. korišćenje dozvoljenog prekoračenja po korespondentnim računima
11. povlačenje neiskorišćenih kreditnih linija
12. uzimanje kratkoročnih kredita na međubankarskom tržištu
13. valutne svop transakcije
14. repo transakcije

U slučaju dugotrajnih problema likvidnosti Banke i eskalacije situacije u krizi likvidnosti, preduzima se sledeće:

1. svi gore pomenuti koraci od početka smanjenja likvidnosti do prerastanja u krizu,
2. smanjenje obnavljanja depozita koji se plasiraju bankama na međubankarskom tržištu po dospeću, na sledeće načine:
 - ako je neophodno, dogovor o njihovoj prevremenoj isplati,
 - davanje novih depozita samo u okviru obaveznog iznosa cene ponude (shodno pravilima referentnih banaka), samo tokom veoma kratkog roka,
 - alternativno zaustavljanje davanje kredita na međubankarskom tržištu,
3. prodaja i zaloga drugih delova portfolija hartija od vrednosti, bez obzira na uticaj na bilans uspeha,
4. prodaja, ili zaloga, drugih sredstava, npr. delova kreditnog portfolija, nekretnina itd.
5. povećanje osnovnog kapitala banke

2.2.3. Izveštavanje o riziku likvidnosti

Banka vrši interno i eksterno izveštavanje o riziku likvidnosti i uspostavljanjem sistema redovnog izveštavanja.

U smislu internog izveštavanja Sektor rizika kvartalno dostavlja Izveštaj o riziku likvidnosti Upravnom odboru, Odboru za rizike i mesečno Komitetu za rizike, dok Odeljenje za sredstva i ALM mesečno dostavlja izveštaj o riziku likvidnosti Odboru za upravljanje aktivom i pasivom i vanredno u uslovima krize likvidnosti Izvršnom odboru.

Eksterno izveštavanje o upravljanju rizikom likvidnosti Banka vrši saglasno regulativi Narodne Banke Srbije, zahtevima Opportunity International i poverioca Banke.

2.3. Ciljevi i principi upravljanja kreditnim rizikom

Kreditni rizik Banke je uslovljen finansijskim stanjem i kreditnom sposobnošću dužnika kao i kvalitetom sredstava obezbeđenja potraživanja Banke.

Kreditni rizik se ne može izbeći u celosti već se može samo držati u određenim okvirima koji su prihvatljivi za Banku. Cilj upravljanja kreditnim rizikom je minimiziranje mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled neizvršavanja obaveza dužnika prema Banci.

Prilikom preuzimanja rizika pri odobravanju plasmana Banka procenjuje mogućnost nastanka gubitaka sa ciljem da se obim rezerve za procenjene gubitke po osnovu odobrenih plasmana održava u okvirima koje može da podnese kapital i finansijski rezultat Banke. Pri ostvarivanju navedenog cilja Banka se vodi principima u okviru Strategije upravljanja rizicima i Strategije plana kapitala.

Banka ima usvojenu proceduru upravljanja kreditnim rizikom, kao i niz internih akata koji detaljnije regulišu upravljanje kreditnim rizikom u pojedinim segmentima, u cilju uspostavljanja adekvatnog procesa upravljanja kreditnim rizikom Banke i njegovog minimiziranja odn. održavanje kvaliteta portfolija banke.

To je integrisan proces koji obuhvata:

- Identifikovanje kreditnog rizika
- Merenje, odnosno procenu kreditnog rizika
- Kontrolu kreditnog rizika
- Monitoring kreditnog rizika
- Izveštavanje o kreditnom riziku

Proces upravljanja kreditnim rizikom uključuje sledeće:

- 1) Upravljanje kreditnim rizikom na nivou pojedinačnog plasmana dužnika Banke
- 2) Upravljanje kreditnim rizikom na nivou portfolija Banke

2.3.1. Organizacija upravljanja kreditnim rizikom

U upravljanju kreditnim rizikom učestvuju:

- Organizacione jedinice Banke: Sektor poslovnog razvoja, Sektor finansija, Odeljenje za pravne poslove, Odeljenje kontrole usklađenosti poslovanja, Sektor rizika, Sektor bankarskih operacija, Odeljenje informacionih tehnologija
- Organi Banke: Upravni odbor Banke, Izvršni odbor Banke, Odbor za reviziju, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom Banke, Kreditni odbori Banke, Odbor za upravljanje rizicima, svaki u domenu svojih nadležnosti.

Banka je uspostavila funkciju upravljanja kreditnim rizikom primerenu svojoj veličini, vrsti i složenosti poslova koje obavlja, kao i visini kreditnog rizika kojem je ili može biti izložena.

Organizacija upravljanja kreditnim rizikom definisana je Kreditnom politikom i njenim pratećim dokumentima i regulativom, a posebnim pravilnikom je regulisan rad kreditnih odbora Banke.

2.3.2. Ublažavanje kreditnog rizika

Ublažavanje kreditnog rizika vrši se korišćenjem tehnika ublažavanja kreditnog rizika shodno Odluci NBS o adekvatnosti kapitala banaka. Banka može koristiti više od jednog instrumenta kreditne zaštite za smanjenje kreditnog rizika po osnovu jedne izloženosti pod uslovom da tu izloženost podeli tako da svaki njen deo bude pokriven jednim instrumentom kreditne zaštite. Obračun iznosa aktive ponderisane kreditnim rizikom za svaki tako pokriven deo vrši se u svemu u skladu sa odredbama pomenute Odluke o adekvatnosti kapitala.

Ublažavanje rizika se postiže:

doslednom primenom postupaka identifikovanja, merenja i procene rizika od strane nadležnih organizacionih jedinica Banke i organa Banke navedenih u ovom dokumentu, analiziranjem stanja i strukture, tj. kvaliteta kreditnog portfolija Banke, praćenjem izmena stanja i strukture kreditnog portfolija Banke, predlaganjem i kontinuiranim analiziranjem, od strane nadležnih organizacionih jedinica Banke, mera za otklanjanje uzroka koji dovode do nastanka rizika, kao i utvrđivanjem, od strane nadležnih organa Banke, nadležnosti i postupaka Banke u slučaju povećanja nivoa kreditnog rizika.

Osnovne tehnike ublažavanja kreditnog rizika na nivou pojedinčanog plasmana su:

- limiti izloženosti (eksterni i interni limiti, limiti na bazi procene kreditne sposobnosti itd.)
- definisavanje rizičnih profila za svaki proizvod i svaki tip klijenta Banke
- diversifikovanje ulaganja
- adekvatni instrumenti obezbeđenja (regulisano internim aktima Banke)

Posebnim dokumentom regulisan je i proces kontinuiranog monitoring kredita u portfoliju Banke kao i njegova frekvencija, način evidentiranja i preduzimanja adekvatnih mera.

2.3.3. Izveštavanje o kreditnom riziku

Banka izrađuje izveštaje koji se odnose na praćenje kreditnog rizika na dnevnom, nedeljnom, mesečnom i kvartalnom nivou

Uprava banke praćenjem različitih izveštaja prati ukupnu kreditnu izloženost, odnosno kvalitet svog portfolija i to kroz sledeće izveštaje:

1. Dnevni izveštaj koji prikazuje trend kašnjenja u otplati kredita preko 5 odnosno 15 dana, po savetniku klijenata, filijalama i na nivou cele banke
2. Nedeljni, „Portfolio at risk“ izveštaj koji prikazuje ukupan portfolio i broj klijenata na nivou cele banke, filijale, savetnika za klijente, kao i iznos rizičnog portfolija koji je u kasnjenju preko 5, odnosno 15 dana
3. Nedeljni izveštaj koji prikazuje kasnjenje u otplati kredita po proizvodima i različitim vremenskim segmentima docnje. Risk menadžer prati podatke iz ovog izveštaja na dnevnom nivou
4. Nedeljni izveštaj koji prikazuje sve kredite koji su u kašnjenju preko 30 dana
5. Mesečni portfolio izveštaj koji prikazuje izloženost i broj kredita po proizvodima, sektorsku izloženost, izloženost po filijalama, kvalitet portfolija (klasifikaciji kredita), iznosu i broju kredita isplaćenih u poslednjem mesecu.
6. Kvartalni izveštaj isplaćenih kredita, preko određenog limita, sa opisom namene kredita.
7. Godišnji izveštaj kredita isplaćenih, preko određenog limita, za potrebe menadžment monitoringa velikih kredita

Svi izveštaji koji se izrađuju u skladu sa Odlukom NBS o izveštavanju banaka su u rokovima i formi propisanim tom odlukom

2.4. Ciljevi i principi upravljanja deviznim rizikom

Osnovni cilj procesa upravljanja deviznim rizikom Banke je da ostvari maksimalno kvalitetan odnos rizika i prinosa u granicama pažljivo definisanih limita kroz uspostavljanje i unapređenje internog sistema upravljanja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju, minimiziranje i eliminisanje uticaja faktora koji mogu dovesti ugroziti finansijski rezultat Banke, te usklađivanje sa međunarodnim standardima poslovanja.

Upravljanje deviznim rizikom sprovodi se formiranjem adekvatnog okruženja u Banci za upravljanje deviznim rizikom u smislu formalizovanja aktivnosti i instrumenata za upravljanje deviznim rizikom, obezbeđenja ažurne dokumentacione osnove za sagledavanje, analizu i praćenje deviznog rizika, te definisanja nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova za upravljanje deviznim rizikom. Upravljanje se sprovodi u smislu mera i aktivnosti u uslovima probijanja definisanih limita i poslovanja Banke u zoni visokog rizika.

Devizni rizik predstavlja verovatnoću nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled promene vrednosti deviznih kurseva.

Izloženost deviznom riziku u određenoj valuti predstavlja potencijalne promene u vrednosti potraživanja i obaveza Banke u određenoj valuti koje se mogu pripisati promenama u kursu za tu valutu.

U cilju obezbeđenja efikasnog sistema praćenja i kontrole deviznog rizika, uspostavljen je sistem eksterno (NBS regulative) i interno propisanih limita čije poštovanje obezbeđuje održavanje izloženosti deviznom riziku na prihvatljivom nivou. Visina limita deviznog rizika utvrđena je na bazi odnosa između aktive i pasive, tako da odnos ukupne neto otvorene devizne pozicije (uključujući i apsolutnu vrednost neto otvorene pozicije u zlatu) na kraju svakog radnog dana i kapitala Banke ne bude veći od regulatorno propisanog limita.

Utvrđeni limiti se revidiraju najmanje jednom godišnje na nivou banke, odobravaju se i usvajaju od strane Izvršnog odbora.

Banka uspostavlja sistem upravljanja deviznim rizikom koji je deo jedinstvenog sistema upravljanja rizicima.

Upravljanje deviznim rizikom vrši se u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima Banke.

Upravljanje deviznim rizikom obuhvata usklađivanje neto otvorene pozicije Banke kroz proces praćenja i planiranja transakcija izloženih deviznom riziku.

Banka upravlja deviznim rizikom dnevno, mesečno i kvartalno.

Upravljanje deviznim rizikom Banka bazira se na sledećim principima:

1. Procenjivanje deviznog rizika po najznačajnijim valutama: RSD i EUR Pod značajnim valutama se smatraju one u kojima banka ima više od 1% ukupnih sredstava. Ostalim valutama će se upravljati zajedno. Procena deviznog rizika po drugim valutama sem značajnih se može vršiti na zahtev ALCO odbora.
2. Upravljanje deviznim rizikom Banke mora biti u saglasnosti sa limitima postavljenim od strane Narodne banke Srbije i limitima postavljenim od same Banke, pri čemu profitabilnost Banke nije ugrožena.

3. Limiti deviznog rizika se utvrđuju na onom nivou pri kom Banka neće imati značajne gubitke zbog kretanja kursa stranih valuta u odnosu na dinar.
4. Rukovođenja i organizacije procesa upravljanja deviznim rizikom u kojem prevashodno učestvuju:
 - Upravni odbor banke
 - Izvršni odbor banke
 - ALM komitet Upravnog odbora
 - ALCO odbor
 - Komitet za rizike
 - Sektor za rizike
 - Odeljenje za sredstva i ALM

2.4.1. Organizacija upravljanja deviznim rizikom

Rukovođenja i organizacije procesa upravljanja deviznim rizikom u kojem prevashodno učestvuju:

1. Upravni odbor banke
 - usvaja Politiku upravljanja deviznim rizikom i najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, razmatra njihovu adekvatnost i primenljivost
2. Izvršni odbor banke
 - usvaja procedure za upravljanje deviznim rizikom i najmanje jednom u tri godine, a po potrebi i češće, razmatra njihovu adekvatnost i primenljivost
 - usvaja metode upravljanja rizikom, i najmanje jednom godišnje preispituje adekvatnost uspostavljenog sistema upravljanja rizikom;
 - obezbeđuje poštovanje principa na bazi kojih se upravlja deviznim rizikom
 - sprovodi akta usvojena od strane Upravnog Odbora,
 - odobrava odluke ALCO odbora
3. ALM komitet Upravnog odbora
 - prati i kontroliše finansijske uslove u kojoj Banka posluje
 - razmatra sve aspekte izloženosti deviznom riziku
4. Komitet za upravljanje rizicima
 - usvaja limite deviznog rizika
 - razmatra usklađenost sa utvrđenim limitima
 - usvaja metodologiju stres testiranja
 - razmatra rezultate stres testiranja
 - saglašava se sa predloženim merama ALCO odbora
5. ALCO odbor
 - prati izloženost banke deviznom riziku koji proizilaze iz strukture njenih bilansnih obaveza i potraživanja i vanbilansnih stavki
 - razmatra izveštaje o izloženosti Banke deviznom riziku i trendovima rizika
 - vrši identifikaciju faktora od značaja za upravljanje deviznim rizikom
 - preduzima mere i aktivnosti u interesu poštovanja preciziranih limita deviznog rizika
 - razmatra usklađenost sa utvrđenim limitima
 - predlaže mere za upravljanje deviznim rizikom,
 - razmatra rezultate stres testiranja
6. Sektor za rizike
 - prati definisane limite i obaveštava ALCO u slučaju njihovog prekoračenja

- izrađuje metodologiju stres testova
- predlaže parametre za stres testove
- vrši stres testove i izveštava o rezultatima stres testova

7. Odeljenje za sredstva i ALM

- upravlja operativno deviznom pozicijom banke u skladu sa definisanim limitima
- predlaže limite deviznog rizika na razmatranje ALCO odboru
- definiše, obračunava, prati i obaveštava o kretanjima definisanih pokazatelja deviznog rizika ALCO odbor
- definiše metodologiju projekcije otvorene pozicije banke u skladu sa metodologijom projekcije novčanih tokova i vrši istu
- izrađuje metodologiju GAP analiza i priprema GAP analize otvorene pozicije
- daje predloge za unapređenje procesa upravljanja deviznim rizikom
- obračunava dnevni/mesečni pokazatelj deviznog rizika, kontroliše izveštaje u NBS i šalje izveštaje korisnicima unutar banke
- daje impute za stres testiranje

8. Odeljenje interne revizije

- vrši redovnu procenu adekvatnosti, pouzdanosti i efikasnosti sistema upravljanja deviznim rizikom na osnovu godišnjih planova Interne revizije

9. Odeljenje za IT i razvoj

- uspostavljanja i razvija informacioni sistem Banke koji omogućava efikasnu razmenu podataka za blagovremeno i kontinuirano upravljanje deviznim rizikom, a na osnovu zahteva koje definišu odgovorni Sektori / Direkcije u svom delu poslovanja

10. Ostale direkcije

- obezbeđuju neophodne inpute za upravljanje deviznim rizikom gore definisanim organizacionim jedinicama
- vrše mere poboljšanja upravljanja deviznim rizikom.

2.4.2. Izveštavanje o deviznom riziku

Banka vrši interno i eksterno izveštavanje o deviznom riziku uspostavljanjem sistema redovnog izveštavanja.

1. U smislu internog izveštavanja Sektor rizika kvartalno dostavlja Izveštaj o deviznom riziku Upravnom odboru, Odboru za rizike i mesečno Komitetu za rizike, dok Odeljenje za sredstva i ALM kvartalno dostavlja Izveštaj o deviznom riziku ALM komitet Upravnog odbora i mesečno dostavlja izveštaj o deviznom riziku Odboru za upravljanje aktivom i pasivom .

Eksterno izveštavanje o upravljanju deviznim rizikom Banka vrši saglasno regulativi Narodne Banke Srbije, zahtevima Opportunity International i poverioca Banke.

2.4.3. Mere zaštite od deviznog rizika

Sprovođenjem mera za ublažavanje deviznog rizika, rizik se održava na prihvatljivom nivou za procenjeni rizični profil Banke.

U zavisnosti od uzroka i stepena konstatovanog poremećaja deviznog rizika, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom će predlagati Izvršnom odboru sledeće mere i aktivnosti (pojedinačno i/ili kumulativno), te definisati odgovornosti unutar banke za realizaciju tih aktivnosti:

1. Limitiranje iznosa dinarskih kredita i depozita sa valutnom klauzulom,
2. Kupovina, odnosno prodaja deviza,

3. Odlaganje plasmana sa valutnom klauzulom,
4. Povećana aktivnost na naplati plasmana sa valutnom klauzulom,
5. Predlaganje ostalih mera na duži rok u cilju svođenja i održavanja deviznog rizika na prihvatljiv nivo

2.5. Ciljevi i principi upravljanja rizikom koncentracije

Rizik koncentracije je rizik koji direktno ili indirektno proizlazi iz izloženosti Banke prema istom ili sličnom izvoru nastanka rizika, odnosno istoj ili sličnoj vrsti rizika.

Rizik koncentracije može biti prouzrokovan:

1. Velikom izloženosti prema jednom licu ili prema grupi povezanih lica
2. Velikom izloženosti banke prema licu povezanom s bankom
3. Izloženosti prema privrednim sektorima
4. Izloženosti prema geografskim područjima
5. Izloženosti prema vrstama proizvoda
6. Izloženosti prema instrumentima kreditne zaštite

Cilj procesa identifikacije rizika koncentracije je identifikovanje rizika koncentracije koji bi mogli prouzrokovati štetu ili uticati na ciljeve banke.

Banka kontrolu rizika koncentracije vrši uspostavljanjem odgovarajućih limita izloženosti koji joj omogućavaju diversifikaciju kreditnog portfolija.

Ublažavanje rizika koncentracije banka sprovodi aktivnim upravljanjem kreditnim portfoliom, kao i prilagođavanjem uspostavljenih limita.

2.5.1. Organizacija upravljanja rizikom koncentracije

Radi adekvatnog upravljanja rizikom koncentracije - izloženosti, Banka formira organizacionu strukturu koja odgovara obimu, vrsti i složenosti poslova koje ona obavlja i koja omogućava ostvarivanje utvrđenih ciljeva i principa upravljanja ovim rizikom.

Primarnu odgovornost za upravljanje rizikom koncentracije snose poslovne i funkcionalne oblasti u kojima postoji rizik. Pored toga, svi zaposleni su odgovorni za efikasno upravljanje rizikom i moraju obavestiti nadležne o svim propustima u kontroli ili izloženostima koje mogu prouzrokovati finansijski gubitak.

Odeljenje za internu reviziju vrši nezavisan proces procene kontrole rizika koncentracije Banke i o tome izveštava Upravni odbor ili više rukovodstvo.

Izvršni odbor je odgovoran za praćenje glavnih tipova rizika Banke, u saradnji sa Sektorom za rizike, Komitetom za upravljanje rizicima i Odborom za praćenje aktive i pasive.

Izvršni odbor daje ovlašćenja i utvrđuje odgovornosti Sektora za rizike da bi se obezbedilo odgovarajuće upravljanje rizikom koncentracije u skladu sa odgovarajućim kontrolnim okvirom i preporuke u vezi sa apetitom za rizike i rizičnim profilom Banke.

2.5.2. Ublažavanje rizika koncentracije

Sprovođenjem mera za ublažavanje rizika profil Banke se održava na prihvatljivom nivou. U zavisnosti od uzroka i promena rizika, Sektor za rizike daće predloge Izvršnom odboru za preduzimanje određenih mera i akcija u zavisnosti od vrste rizika, neke od mera mogu biti:

- Promena limita izloženosti
- Pojačan nadzor nad kreditnim aktivnostima određene linije kreditiranja
- Definisavanje limita izloženosti
- I slične mere koje dovode do minimiziranja određenih vrsta rizika

2.5.3. Izveštavanje o riziku koncentracije

Sektor rizika izveštava Komitet za upravljanje rizicima pri Upravnom odboru o:

1. Stanju pokazatelja rizika koncentracije
2. Statusu implementacije usvojenih mera za ublažavanje rizika

U okviru Sektora rizika, na bazi podataka iz postojeće baze Banke, a u skladu sa Metodologijom NBS za izradu izveštaja o velikim izloženostima banke, izrađuju se propisani izveštaji (VI-LI i VI-GPL) i sektor odgovara za sveobuhvatnost i tačnost istih. Same izveštaje o velikim izloženostima tj. izveštaje koji se na obrascima:

- VI-LI – obrazac o velikim izloženostima banke prema limitima izloženosti i
 - VI-GPL – obrazac o velikim izloženostima prema grupi povezanih lica,
- u vidu elektronske poruke, u propisanom formatu i u propisanim rokovima, Narodnoj banci Srbije dostavlja ovlašćeno lice iz IT sektora.

2.6. Ciljevi i principi upravljanja rizicima usklađenosti poslovanja

Cilj upravljanja rizikom usklađenosti poslovanja Banke je adekvatna kontrola u delu propuštanja usklađivanja poslovanja banke sa zakonom, podzakonskim aktima, internim aktima banke, procedurama o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i s pravilima struke, dobrim poslovnim običajima i poslovnom etikom banke, a posebno obuhvata rizik od sankcija regulatornog tela i od finansijskih gubitaka, kao i reputacioni rizik.

Zadatak usklađenosti poslovanja je da pruži podršku i da savete rukovodstvu i njenim zaposlenima u vezi sa svim merama za sprečavanje kršenja pravila propisanih Politikom usklađenosti poslovanja što takođe uključuje rešavanje sukoba interesa između banke, zaposlenih i klijenata

Politika usklađenosti poslovanja obezbeđuje usklađenost sa najvišim etičkim standardima u toku izvršavanja poslovnih aktivnosti, a koji se zasnivaju na sledećim principima: usmerenost ka klijentima, profesionalizam, integritet, uzajamno poštovanje, timski rad, poverljivost, odgovornost u korišćenju resursa

2.6.1. Organizacija upravljanja rizikom usklađenosti poslovanja

Upravljanje rizikom usklađenosti poslovanja u nadležnosti je Odeljenja za kontrolu usklađenosti poslovanja.

U okviru redovnog obavljanja poslova iz svog delokruga, kao i identifikovanja i praćenja glavnih rizika usklađenosti poslovanja, Odeljenje prati usklađenost internih akata, a naročito onih koji se odnose na:

- radnje i mere u oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma;
- zaštitu klijenata i poštovanje bankarske tajne;

- zloupotrebu tržišta i privilegovanih informacija koje proističu iz posebnih ovlašćenja;
- sukob interesa koji može nastati iz rukovodeće funkcije i/ili vlasničkog statusa klijenta i/ili banke, kao i drugih konflikata u skladu sa zakonom
- kodeks ponašanja u Banci i kodeks ponašanja u prodaji i marketingu bankarskih usluga, kao i transparentnosti u ponudi proizvoda i usluga klijentima Banke;
- odobravanje novih, razvoj i izmenu postojećih proizvoda i usluga Banke

Odeljenje na osnovu identifikacije i procene glavnih rizika predlaže planove za upravljanje tim rizicima o čemu sastavlja izveštaje koje dostavlja Izvršnom odboru, Odboru za reviziju i Upravnom odboru

Svaka organizaciona jedinica u Banci odgovorna je za sprovođenje Programa usklađenosti poslovanja u okviru svojih odgovornosti i ovlašćenja. Rukovodioci organizacionih jedinica, u okviru sprovođenja Programa usklađenosti poslovanja, dužni su da:

- informišu zaposlene za čiji rad odgovaraju o obavezi sprovođenja Programa;
- koordiniraju aktivnostima i preduzimaju mere u okviru svoje nadležnosti, kako bi obezbedili usklađenost poslovanja i izbegli rizik koji može nastati usled neusklađenosti;
- održavaju komunikaciju i saradnju sa Odeljenjem za kontrolu usklađenosti poslovanja;
- omogućavaju efikasno sprovođenje mehanizama za internu kontrolu i izbegavanje sukoba interesa u okviru svojih odgovornosti;
- čine Odeljenju za kontrolu usklađenosti poslovanja dostupnim sve izveštaje i drugu dokumentaciju iz okvira svoje nadležnosti;
- izveštavaju Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja o svim uočenim nepravilnostima u okviru svoje odgovornosti poslovanja, kao i o svim eventualnim kontrolama i istragama od strane regulatornih tela.

2.6.2. Ublažavanje rizika usklađenosti poslovanja

Ublažavanje rizika podrazumeva blagovremenu identifikaciju rizika i pravovremeno uočavanje, određivanje vrste rizika: rizik od sankcija regulatornog tela, finansijski rizik, reputacioni rizik i obaveštavanje rukovodstva Banke i nadležnih organizacionih delova o uočenim rizicima. Identifikacija rizika vrši se kroz kontrole koje obavlja Odeljenje (npr. praćenjem novih propisa, kontrolom usklađenosti internih akata Banke sa postojećim propisima, praćenjem i kontrolom prigovora klijenata itd.), kao i putem drugih alata koje Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja razvija u okviru svog delokruga poslova.

Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja predlaže mere za upravljanje uočenih rizika. U okviru ovih mera Odeljenje predlaže konkretne aktivnosti koje je potrebno preuzeti, određuje koji je organizacioni deo Banke zadužen za sprovođenje tih aktivnosti kao i rokove u kojima se one moraju preduzeti, način sprovođenja tih aktivnosti i procenu rizika nakon sprovođenja

2.6.3. Izveštavanje o riziku usklađenosti poslovanja

Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja o glavnim rizicima usklađenosti poslovanja izveštava Izvršni odbor, Odbor za reviziju i Upravni odbor. Odeljenje sastavlja sledeće redovne izveštaje:

- kvartalni izveštaj o usklađenosti poslovanja
- godišnji izveštaj o usklađenosti poslovanja

Pored redovnih izveštaja, Odeljenje za kontrolu usklađenosti poslovanja može podnositi i vanredne izveštaje. Ukoliko prilikom kontrole usklađenosti poslovanja Odeljenje utvrdi propust, rukovodilac Odeljenja o tome odmah pismeno obaveštava Izvršni odbor i Odbor za reviziju, sa kratkim opisom utvrđenog propusta, stepenom rizika i predlogom mera za otklanjanje

2.7. Ciljevi i principi upravljanja rizikom sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma

Procena rizika od pranja novca i finansiranja terorizma omogućava da se pravovremeno utvrde i primene odgovarajuće mere za umanjenje tog rizika. Četiri osnovna faktora koje Banka primenjuje za procenu rizika od pranja novca i finansiranja terorizma su:

Geografski rizik (rizik zemlje) - kriterijumi na osnovu kojih se određuje da li pojedina zemlja ili geografska lokacija nosi viši rizik od pranja novca i finansiranja terorizma

Rizik stranke - koji podrazumeva izloženost riziku prema klijentima Banke. Banka izloženost riziku prema klijentima utvrđuje na osnovu opšte prihvaćenih principa, principa utvrđenih propisima i na osnovu sopstvenog iskustva

Rizik transakcije koji podrazumeva rizik od transakcija koje ukazuju na mogućnost da se radi o pranju novca i/ili finansiranju terorizma. Banka izloženost riziku transakcije utvrđuje na osnovu opšte prihvaćenih principa, principa utvrđenih propisima i na osnovu sopstvenog iskustva

Rizik proizvoda podrazumeva rizik od pranja novca i finansiranja terorizma koje nose određene vrste bankarskih proizvoda ili usluga. Banka izloženost riziku transakcije utvrđuje na osnovu opšte prihvaćenih principa, principa utvrđenih propisima i na osnovu sopstvenog iskustva

2.7.1. Organizacija upravljanja rizikom sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma

Banka ima posebnu organizacionu jedinicu - Služba za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma koja radi u skladu sa svojim definisanim nadležnostima

Izvršni odbor Banke imenuje Ovlašćeno lice za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma i njegovog zamenika.

Uslovi koje ovlašćeno lice u Banci i njegov zamenik moraju ispunjavati da bi mogli biti imenovani propisani su važećim Zakonom o sprečavanju pranja novca i finansiranja terorizma, kao i važećim Pravilnikom o organizaciji i sistematizaciji poslova u Banci

2.7.2. Ublažavanje rizika sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma

Proces ublažavanja i sprečavanja rizika ove vrste obuhvata najmanje sledeće:

-Utvrđivanje prihvatljivosti klijenta prema stepenu rizika od pranja novca i finansiranju terorizma pri uspostavljanju poslovnog odnosa i u toku njegovog trajanja

- Utvrđivanje kategorije rizika klijenata, usluga, proizvoda i transakcije prema faktorima rizika u odnosu na rizik od pranja novca i finansiranja terorizma

-Poznavanje klijenta i redovno praćenje njegovog poslovanja, uključujući i proveru usklađenosti aktivnosti klijenta s prirodom poslovnog odnosa i uobičajenim obimom i vrstom njegovog poslovanja, kao i promenu kategorije rizika

-Određivanje proizvoda ili usluga koje Banka neće pružati klijentima određene kategorije rizika

2.7.3. Izveštavanje o riziku upravljanja sprečavanjem pranja novca i finansiranja terorizma

Služba za sprečavanje pranja novca i finansiranja terorizma najmanje jednom godišnje izveštava Izvršni odbor, Odbor za praćenje poslovanja Banke i Upravni odbor o proceni aktivnosti Banke iz oblasti sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma. Izveštaj sadrži procenu da li su mere koje se sprovode efikasne, koji su nedostaci otkriveni u toku prethodne godine i kakve rizike mogu stvoriti, kao i predlog za otklanjanje nedostataka odnosno predlog mera za unapređenje postojećeg sistema

Proces izrade analize rizika od sprečavanja pranja novca i finansiranja terorizma definisan je posebnim uputstvom Banke

2.8. Ciljevi i principi upravljanja kamatnim rizikom

Osnovni cilj procesa upravljanja kamatnim rizikom Banke je da ostvari maksimalno kvalitetan odnos rizika i prinosa u granicama pažljivo definisanih limita kroz uspostavljanje i unapređenje internog sistema upravljanja rizicima kojima je Banka izložena u svom poslovanju, minimiziranje i eliminisanje uticaja faktora koji mogu dovesti ugroziti finansijski rezultat Banke, te usklađivanje sa međunarodnim standardima poslovanja.

Upravljanje kamatnim rizikom sprovodi se formiranjem adekvatnog okruženja u Banci za upravljanje kamatnim rizikom u smislu formalizovanja aktivnosti i instrumenata za upravljanje kamatnim rizikom, obezbeđenja ažurne dokumentacione osnove za sagledavanje, analizu i praćenje kamatnog rizika, te definisanja nadležnosti i odgovornosti organizacionih delova za upravljanje kamatnim rizikom. Upravljanje se sprovodi u smislu mera i aktivnosti u uslovima probijanja definisanih limita i poslovanja Banke u zoni visokog rizika.

Banka uspostavlja sistem upravljanja kamatnim rizikom koji je deo jedinstvenog sistema upravljanja rizicima.

Upravljanje kamatnim rizikom vrši se u skladu sa Strategijom upravljanja rizicima Banke.

Upravljanje kamatnim rizikom obuhvata usklađivanje neto otvorene pozicije Banke kroz proces praćenja i planiranja transakcija izloženih kamatnom riziku. Banka upravlja kamatnim rizikom dnevno, mesečno i kvartalno.

Upravljanje kamatnim rizikom Banka bazira se na sledećim principima:

1. Procenjivanje kamatnog rizika po najznačajnijim valutama: RSD i EUR. Pod značajnim valutama se smatraju one u kojima banka ima više od 1% ukupnih sredstava. Ostalim valutama će se upravljati zajedno. Procena kamatnog rizika po drugim valutama sem značajnih se može vršiti na zahtev Odbora za upravljanje aktivom i pasivom u daljem tekstu ALCO odbor
2. Upravljanje kamatnim rizikom Banke mora biti u saglasnosti sa limitima postavljenim od strane Narodne banke Srbije i limitima postavljenim od same Banke, pri čemu profitabilnost Banke nije ugrožena
3. Limiti kamatnog rizika se utvrđuju na onom nivou pri kom Banka neće imati značajne gubitke zbog kretanja kursa stranih valuta u odnosu na dinar
4. Rukovođenja i organizacije procesa upravljanja kamatnim rizikom

Rizični profil Banke je određen nivoom rizičnosti koji je Banka spremna da preuzme u skladu sa definisanim ciljevima i principima upravljanja kamatnim rizikom.

2.8.1. Organizacija upravljanja kamatnim rizikom

U procesu rukovođenja i organizaciji procesa upravljanja kamatnim rizikom prevažodno učestvuju:

1. Upravni odbor
 - utvrđuje Politiku za upravljanje kamatnim rizikom i najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, razmatra njenu adekvatnost i primenljivost
2. Izvršni odbor
 - je dužan da obezbedi poštovanje principa na bazi kojih se upravlja kamatnim rizikom,
 - vrši identifikaciju faktora od značaja za upravljanje kamatnim rizikom i preduzima mere i aktivnosti u interesu poštovanja preciziranih limita kamatnog rizika
 - analizira efikasnost sistema upravljanja kamatnim rizikom i po potrebi inicira aktivnosti i preduzima mere u interesu njegovog unapređenja
3. ALCO odbor je odgovoran za
 - postavljanje principa i instrumenata u vezi sa sistemom upravljanja kamatnim rizikom i predlaganje istih Izvršnom odboru,
 - reviziju procesa i instrumenata za upravljanje kamatnim rizikom (izveštaj i tabele za procenu rizika) i ispunjenosti limita na godišnjem nivou, kao i izradu predloga koje će nakon toga prosleđivati na Izvršni odbor
 - kontinuirano praćenje kamatnog rizika i informisanje Izvršnog odbora razmatra rezultate stres testiranja
4. Komitet za upravljanje rizicima
 - analizira izveštaje Sektora za rizike
 - razmatra usklađenost sa utvrđenim limita rizika
 - razmatra izveštaje o trendovima rizika
 - razmatra rezultate stres testiranja
5. Sektor za rizike odgovoran je za:
 - predlaganje limita i praćenje izloženosti Banke kamatnom riziku u skladu sa postavljenim limitima
 - izveštavanje Komiteta za upravljanje rizicima, ALCO odbora i Odeljenja za sredstva i ALM u slučaju prekoračenja limita
 - predlaganje parametara, izradu metodologije stres testova i sprovođenje stres testova na godišnjem nivou
 - predlaganje potrebnih mera za umanjeње izloženosti kamatnom riziku
6. Odeljenje za sredstva i ALM
 - definisanje, izračunavanje i praćenje pokazatelja kamatnog rizika i izveštavanje ALCO odbora o njihovim trendovima
 - predlaganje limita i praćenje izloženosti Banke kamatnom riziku
 - izrada metodologije „gap“ analize i analize kamatnog rizika
 - predlaganje potrebnih mera za umanjeње izloženosti kamatnom riziku
7. Odbor za uvođenje novih proizvoda izmenu postojećih proizvoda
 - sprovodi mere za umanjeње izloženosti kamatnom riziku koje su u njihovoj nadležnosti
8. Odeljenje informacionih tehnologija je odgovorno za:

- uspostavljanja i razvija informacijski sistem Banke koji omogućava efikasnu razmenu podataka za blagovremeno i kontinuirano upravljanje kamatnim rizikom, a na osnovu zahteva koje definišu odgovorni Sektori / Odeljenja u svom delu poslovanja
9. Odeljenje unutrašnje revizije će
- pratiti i analizirati uvođenje i primenu usvojenih procedura za upravljanje kamatnim rizikom
 - periodično sprovesti nezavisnu reviziju procesa merenja, praćenja i kontrole kamatnog rizika
10. Ostala odeljenja/sektor
- dostavljaju neophodne inpute prethodno navedenim organizacionim jedinicama koje upravljaju kamatnim rizikom
 - sprovode mere za smanjenje izloženosti kamatnom riziku definisane od strane ALCO odbora

2.8.2. Ublažavanje kamatnog rizika

Sprovođenjem mera za ublažavanje kamatnog rizika, rizik se održava na prihvatljivom nivou za procenjeni rizični profil Banke.

U zavisnosti od uzroka i stepena konstatovanog poremećaja kamatnog rizika, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom će predlagati Izvršnom odboru sledeće mere i aktivnosti (pojedinačno i/ili kumulativno), te definisati odgovornosti unutar banke za realizaciju tih aktivnosti:

1. Promena kamatnih stopa gore ili dole
2. Promena u spread-a između aktive i pasive
3. Promena u volumenu kamatno osetljive aktive i pasive
4. Promena u proporciji aktive i pasive (u miksu)
5. Promene u korpama dospeća pozicija u aktivni i pasivi

2.8.3. Izveštavanje o kamatnom riziku

Banka vrši interno i eksterno izveštavanje o deviznom riziku uspostavljanjem sistema redovnog izveštavanja.

U delu internog izveštavanja Sektor rizika kvartalno dostavlja Izveštaj o kamatnom riziku Upravnom odboru, Odboru za rizike i mesečno Komitetu za rizike, dok Odeljenje za sredstva i ALM mesečno dostavlja izveštaj o kamatnom riziku Odboru za upravljanje aktivom i pasivom

Eksterno izveštavanje o upravljanju deviznim rizikom Banka vrši saglasno regulativi Narodne Banke Srbije, zahtevima Opportunity International i poverioca Banke

2.9. Ciljevi i principi upravljanja operativnim rizikom

Pod operativnim rizikom se podrazumeva rizik od mogućeg nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital Banke usled propusta (nenamernih i namernih) u radu zaposlenih, neodgovarajućih unutrašnjih procedura i procesa, neadekvatnog upravljanja informacionim i drugim sistemima u Banci, kao i usled nastupanja nepredvidivih eksternih događaja. Operativni rizik uključuje i pravni (zakonski) rizik.

Cilj upravljanja operativnim rizikom Banke je minimiziranje gubitaka po osnovu operativnih rizika uz prihvatljivi nivo izloženosti operativnom riziku. Banka je posebno uspostavila proces upravljanja rizikom informacionog sistema koji obuhvata identifikovanje i merenje, odnosno procenu tog rizika, njegov tretman - ublažavanje, kao i kontrolu i praćenje.

Banka upravlja operativnim rizikom na nivou pojedinačnog organizacionog dela i na nivou Banke. Procena operativnog i rizika informacionog sistema na nivou Banke predstavlja sveobuhvatan proces kojim se zaokružuje praćenje operativnog rizika Banke.

Banka sprovodi obuku zaposlenih u domenu operativnog i rizika informacionog sistema kroz treninge, brošure i slične materijale u cilju podizanja svesti o operativnim rizicima i njegovom upravljanju, u meri kojoj to dozvoljavaju kapaciteti Banke.

2.9.1. Organizacija upravljanja operativnim rizikom

Upravni odbor Banke usvaja Politiku upravljanja operativnim i rizikom informacionog sistema Banke i najmanje jednom godišnje razmatra njenu primenljivost, a po potrebi je menja.

Na osnovu Politike upravljanja operativnim i rizikom informacionog sistema Izvršni odbor Banke usvaja Proceduru za upravljanje operativnim i rizikom informacionog sistema, primenjuje je i po potrebi ažurira. Izvršni odbor Banke odgovoran je da sprovodi Politiku i Proceduru upravljanja operativnim rizikom Banke. Izvršni odbor Banke najmanje jednom u toku poslovnog tromesečja, analizira efikasnost u primeni utvrđenih procedura za upravljanje operativnim rizikom kome je Banka izložena i o tome podnosi izveštaj Upravnom odboru.

Odbor za upravljanje rizicima Banke - u domenu svojih nadležnosti analizira i razmatra izveštaje o izloženosti Banke rizicima, i predlaže i donosi mere za umanjnje/eliminaciju operativnih i rizika. Odbor za upravljanje rizicima održava redovne sednice jednom mesečno, dok se Odbor za upravljanje rizicima pri Upravnom odboru Banke sastaje tromesečno. Po potrebi Banka će zakazati i vanredne sednice Odbor za upravljanje rizicima Banke.

Sektor za rizike odgovoran je za operativno sprovođenje Politika i Procedura upravljanja operativnim i rizikom informacionog sistema. Sektor za rizike identifikuje, meri i prati operativni rizik kako na nivou pojedinačnog organizacionog dela tako i na nivou Banke. Identifikacija i upravljanje operativnim rizikom svih organizacionih delova Banke odnosno svih aktivnosti Banke sprovode se saglasno Politici i Proceduri upravljanja operativnim i rizikom informacionog sistema.

Rukovodioci svih organizacionih delova Banke odgovorni su za procenu operativnog rizika do nivoa svog ovlašćenja, kao i sprovođenje mera za umanjnje/eliminisanje operativnog rizika. Svi zaposleni su odgovorni za nastanak operativnog rizika i shodno svojim ovlašćenjima i odgovornostima nadležni za upravljanje operativnim rizikom.

Interna revizija nadležna je da najmanje jednom godišnje izvrši nezavisnu ocenu procesa upravljanja operativnim rizikom u cilju efikasnog i efektivnog upravljanja ovim rizikom.

2.9.2. Ublažavanje operativnog rizika

Sprovođenjem mera za ublažavanje pojedinačnih vrsta rizika oni se održavaju na prihvatljivom nivou za procenjeni rizični profil Banke. Osnovne tehnike kontrole rizika su izbegavanje i smanjivanje rizika, odnosno minimiziranje gubitaka koji mogu nastati usled pogoršanja određenih propisanih i prihvatljivih pokazatelja kao i opšteg kvaliteta portfolija banke.

U zavisnosti od konstatovanih uzroka i determinanti poremećaja operativnog rizika, Sektor za rizike i Odbor za upravljanje rizicima, će predlagati Izvršnom i Upravnom odboru mere i aktivnosti (pojedinačno i/ili kumulativno). Neke od mera mogu biti:

- redefinisanje limita izloženosti;
- unapređenje procesa strateškog planiranja i detaljnija analiza okruženja u kome Banka posluje u cilju eventualnog revidiranja usvojenih strategije i poslovne politike Banke;
- uvođenje kontrolnih mera, ublaživača rizika po identifikovanim rizicima kroz sve poslovne procese, u svim organizacionim delovima Banke;
- i druge slične mere koje dovode do minimizacije operativnog rizika a radi uspostavljanja adekvatnog sistema upravljanja ovim rizikom.

Na osnovu dobijenih informacija i predloga mera dobijenih od Sektora za upravljanje rizicima i Odbora za upravljanje rizicima, Izvršni odbor preduzima konkretne mere i aktivnosti na ublažavanju operativnog rizika.

2.9.3. Izveštavanje o operativnom riziku

Interno izveštavanje

O upravljanju operativnim i rizikom informacionog sistema Sektor za rizike redovno – mesečno, a po potrebi i vanredno, izveštava Odbor za upravljanje rizicima saglasno politici i procedurama upravlja operativnim i rizikom informacionog sistema. Odbor za upravljanje rizicima tromesečno obaveštava Upravni odbor o adekvatnosti uspostavljenog sistema upravljanja operativnim rizikom.

Eksterno izveštavanje

Banka je dužna da eksterno izveštava Narodnu banku Srbije u formi i rokovima propisanim od strane NBS, kao i javnost objavljivanjem od strane NBS propisanih podataka.

Banka je dužna da, u slučaju nastanka okolnosti koje zahtevaju primenu BCP plana i DRP plana obavesti NBS i to u roku od jednog dana, o svim relevantnim činjenicama i okolnostima koje se na to odnose.

Banka će u skladu sa obavezama definisanim politikom i procedurom upravljanja operativnim i rizikom informacionog sistema izveštavati mrežu Opportunity International čija je članica.

3. KAPITAL BANKE

Kapital banke čini:

Kapital Banke se u 2016. godini u odnosu na prethodni period povećao u iznosu od RSD 335.901 hiljada odnosno 16.41%. Dominantno učešće u kapitalu u 2016. godini ima akcijski kapital od 77.97%.

I Akcijski kapital banke čini:

U hiljadama RSD	12/31/2016	12/31/2015
Akcijski kapital	1,783,080	1,783,080
Upisan neuplaćeni kapital	(7,140)	(7,140)
Emisiona premija	81,858	81,858
Akcijski i ostali kapital	1,857,798	1,857,798
Rezerve	189,577	92,385
Gubitak	0	(146,055)
Dobitak	335,399	244,840
Stanje na dan	2,382,774	2,048,968

U hiljadama RSD	12/31/2016			12/31/2015		
Akcionar	Broj akcija	Akcijski kapital	%	Broj akcija	Akcijski kapital	%
OTI Illinois SAD	29,599	1,775,940	100%	29,599	1,775,940	100%
Ukupno	29,599	1,775,940	100%	29,599	1,775,940	100%

Na dan 31. decembar 2016. godine vlasnik 100% akcija Banke je OTI Illinois.

OTI Illinois USA je 100% u vlasništvu Opportunity International, vodeće američke dobrotvorne organizacije posvećene smanjenju siromaštva u zemljama u razvoju.

Akcijski kapital Banke se u potpunosti sastoji od običnih - redovnih akcija i to od 29.718 emitovanih običnih akcija na dan 31. decembar 2016. godine (2015: 29.718 običnih akcija). Od tog broja emitovanih akcija, 119 akcija u iznosu od RSD 7.140 hiljada predstavlja upisan a neuplaćen akcijski kapital. Akcijski kapital se u 2016. godini u odnosu na prethodni period nije menjao i iznosi RSD 1,775,940 hiljada po osnovu 29,599 uplaćenih akcija.

Emisiona premija

Emisiona premija se u 2016 godini u odnosu na prethodni period nije menjala i iznosi RSD 81,858 hiljada. Emisiona premija je rezultat razlike između emisione cene akcija od RSD 733.758 hiljada i nominalne vrednosti akcija I i II emisije od RSD 651.900 hiljada. Njeno učešće u kapitalu u 2016 godini iznosi 3,44% (2015: 4,00%).

Rezerve

Rezerve su se u 2016 godini u odnosu na prethodni period povećale u iznosu od RSD 97.192 hiljade ili 205% po osnovu alociranja dela profita nakon oporezivanja u rezerve od dobiti. Učešće rezerve u kapitalu u 2016. godini iznosi 7,96% (2015: 4,51%).

Gubitak/Dobitak

Dobitak tekuće godine se u 2016. godini u odnosu na prethodnu povećao u iznosu od RSD 90.559 hiljade dinara odnosno 36,99%. Njegovo učešće u kapitalu u 2016. godini iznosi 14,08% (2015: 11,95%).

Na skupštini akcionara, doneta je Odluka o raspodeli dobiti za 2015. godinu, kojom je predviđeno da iznos od RSD 146.055 hiljada bude raspoređen na pokriće gubitka, čime su se akumulirani gubici prethodnih godina neutralisani. Preostali iznos od RSD 98.785 hiljada raspoređenja je u rezerve Banke.

4. REGULATORNI KAPITAL BANKE

Regulatorni kapital Banke izračunava se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl.Glasnik RS, 46/2011, 6/2013 i 51/2014).

Osnovni kapital banke čini:

1. akcijski kapital Banke - formiran je pored inicijalnog uloga akcionara i narednim emisijama novih akcija
2. emisiona premija
3. rezerva iz dobiti
4. nematerijalna ulaganja
5. potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama (shodno odredbama tačkama 12. i 426. Odluke o adekvatnosti kapitala, do 01.01.2014. 50% potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama Banka je tretirala kao odbitnu stavku kapitala, dok je ovaj procenat od 01.01.2014. 100% potrebne rezerve za procenjene gubitke po bilansnim i vanbilansnim stavkama su odbitna stavka osnovnog kapitala).

Dopunski kapital banke čine:

1. subordinirani krediti do iznosa koji ne prelazi 50% iznosa osnovnog kapitala.
2. 85% formiranih revalorizacionih rezervi

<i>U hiljadama RSD</i>	12/31/2016	12/31/2015
KAPITAL BANKE	2,204,476	1,759,307
OSNOVNI KAPITAL	1,534,636	1,242,926
Nominalna vrednost uplaćenih akcija, osim preferencijalnih kumulativnih akcija	1,775,940	1,775,940
Emisiona premija	81,858	81,858
Rezerve iz dobiti	98,785	
Gubici iz prethodnih godina	0	(146,055)
Nematerijalna ulaganja	(103,556)	(95,626)
Potrebna rezerva iz dobiti za procenjene gubitke po bilansnoj aktivni i vanbilansnim stavkama banke	(318,391)	(373,191)
DOPUNSKI KAPITAL	669,840	516,381
Deo revalorizacionih rezervi banke	77,173	78,527
Subordinirane obaveze	592,667	437,854
Iznos kapitala kojim se prekoračuju ograničenja za dopunski kapital	0	0
Bruto iznos subordiniranih obaveza	987,778	729,757
Iznos kapitala u hiljadama EUR	17,854	14,465
Minimalni iznos kapitala prema Odluci o adekvatnosti kapitala Banke u EUR 000	10,000	10,000
EUR/RSD	123.4723	121.6261

5. POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA BANKE

Pokazatelj adekvatnosti kapitala banke izračunava se u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke (Sl. Glasnik RS, 46/2011, 6/2013 i 51/2014).

Na dan 31.12.2016. iznosio je 24,13% (22,31% na dan 31.12.2015.) što je iznad minimalnog limita od 12% definisanog Odlukom.

Banka je usvojila i primenjuje: Strategiju i plan upravljanja kapitalom, Plan poslovanja u slučaju nastanka nepredviđenih događaja koji mogu da utiču na iznos internog kapitala, Proceduru za internu procenu adekvatnosti kapitala i Proceduru o praćenju limita rizika. Time Banka ažurno i adekvatno prati procenu potrebnog nivoa kapitala s obzirom na rizike kojima je izložena ili kojima će biti izložena u budućem poslovanju.

RSD 000	31.12.2016.	31.12.2015.
KAPITAL	2,204,476	1,759,307
UKUPAN OSNOVNI KAPITAL	1,534,636	1,242,926
UKUPAN DOPUNSKI KAPITAL	669,840	516,381
KAPITALNI ZAHTEV	1,096,163	946,321
KAPITALNI ZAHTEV ZA KREDITNI RIZIK, RIZIK DRUGE UGOVORNE STRANE I RIZIK IZMIRENJA/ISPORUKE PO OSNOVU SLOBODNIH ISPORUKA	931,015	815,085
Standardizovani pristup (SP)	7,758,464	6,792,377
SP klase izloženosti	7,758,464	6,792,377
KAPITALNI ZAHTEV ZA TRŽIŠNE RIZIKE	0	0
Kapitalni zahtev za cenovni, devizni i robni rizik izračunat primenom standardizovanog pristupa	0	0
Kapitalni zahtev za devizni rizik	0	0
KAPITALNI ZAHTEV ZA OPERATIVNI RIZIK	165,148	131,236
Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora	165,148	131,236
POKRIVENOST KAPITALNIH ZAHTEVA	1,096,163	946,321
POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA (%)	24.13	22.31

5.1. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na adekvatnost kapitala i proces interne procene adekvatnosti kapitala

5.1.1. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na proces interne procene adekvatnosti kapitala

Jedan od ključnih elemenata u Bazel II okviru je zahtev za internom procenom adekvatnosti kapitala (ICAAP). Regulatorni zahtevi koji se odnose na Stub II i ICAAP su u velikoj meri zasnovani na principima.

Ključni zahtevi ovog procesa koji su definisani Odlukom Narodne banke Srbije o upravljanju rizicima banaka su: ICAAP treba da bude dokumentovan, da odgovara prirodi, obimu i složenosti aktivnosti Banke, u skladu sa Strategijom i politikom Banke za upravljanje rizicima, kao i strategijom i planom upravljanja kapitalom Banke, zasnovan na identifikaciji, merenju i proceni rizika, da pruža sveobuhvatnu procenu rizika, kao i da pokriva sve materijalno značajne rizike kojima je Banka izložena ili može biti izložena, bude integralni deo procesa upravljanja Bankom i donošenja odluka u Banci.

Ovaj proces čine: identifikacija rizika i procena njihove materijalne značajnosti, procena pojedinačnih kapitalnih zahteva i proračun ukupnog internog kapitala, kao i planiranje koje obuhvata, pre svega, praćenje bančinog profila rizika, kapitalne pozicije i performansi u poređenju sa ICAAP planovima, kao i redovno sprovođenje stres testiranja za sve materijalno značajne rizike i za interni kapital

Odgovornosti organizacionih delova u procesu interne procene adekvatnosti kapitala

- Upravni odbor
 - usvaja Strategiju i plan upravljanja kapitalom
 - najmanje jednom godišnje, a po potrebi i češće, razmatra njenu adekvatnost i primenljivost.
 - usvaja godišnji izveštaj o ICAAP procesu.
- Odbor za upravljanje rizicima
 - razmatra adekvatnost i primenljivost Strategije i plana upravljanja kapitalom i daje preporuku za njihovo usvajanje od strane Upravnog odbora
 - razmatra godišnji izveštaj o ICAAP procesu i daje preporuku za njegovo usvajanje od strane Upravnog odbora.
- IO je odgovoran za primenu ICAAP procesa u Banci. Odgovornost uključuje, ali nije ograničena na:
 - kreiranje ICAAP procesa u Banci;
 - dostavljanje izveštaja o ICAAP-u Upravnom Odboru na usvajanje;
 - redovno izvršenje svih aktivnosti u okviru ICAAP-a;
 - pružanje dovoljnih izvora podrške ICAAP-u
 - godišnje revidiranje ICAAP-a.
- Komisija za upravljanje rizicima
 - razmatra pretpostavke i rezultate stres testova u okviru ICAAP procesa
- Sektor za rizike
 - radi kontinuirano na poboljšanju ICAAP okvira, konkretnije na razvoju metodologija i instrumenata za merenje rizika,
 - u saradnji sa Sektorom za finansije i drugim relevantnim organizacionim jedinicama procenjuje materijalnu značajnost rizika i utvrđuje materijalno značajne rizike, vrši obračune predviđene ovom procedurom i priprema ICAAP izveštaj na godišnjem nivou te
 - ICAAP izveštaj dostavlja NBS
 - definiše stres scenarija koje odobrava Komitet za upravljanje rizicima.
- ALCO odbor
 - razmatra rezultate stres testova koji se odnose na devizni, kamatni i rizik likvidnosti Banke.
- Sektor za finansije
 - je odgovoran za planiranje kapitala
 - učestvuje u proceni rizika koji su pod njegovom odgovornošću (rizik likvidnosti, devizni rizik i kamatni rizik).
- Odeljenje za internu reviziju
 - sprovodi nezavisnu i objektivnu reviziju i evaluaciju ICAAP-a
 - pruža mišljenje o dovoljnosti i efikasnosti sistema Banke za upravljanje rizicima i ICAAP
 - dostavlja izveštaj o nalazima Upravnom odboru.

Sažet opis pristupa za merenje odnosno procenu materijalno značajnih rizika

Pri utvrđivanju materijalno značajnih rizika koji su uključeni u proces interne procene adekvatnosti kapitala, Banka analizira

- rizike za koje računa minimalne kapitalne zahteve u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala banke;
- rizike koji nisu u potpunosti obuhvaćeni minimalnih kapitalnim zahtevima: moguća potcenjenost kreditnog rizika usled primene standardizovanog pristupa, moguća potcenjenost operativnog rizika usled primene obračuna osnovnog indikatora, kreditno-devizni rizik i rezidualni rizik;
- rizike za koje ne računa minimalne kapitalne zahteve propisanim Odlukom o adekvatnosti kapitala banke: kamatni rizik, rizik likvidnosti, rizik koncentracije, reputacioni i strateški rizik;
- rizike koji nastaju po osnovu eksternih faktora, a koji uključuju uticaj poslovnog i makroekonomskog okruženja i ostale rizike

Za obračun minimalnih kapitalnih zahteva za kreditni rizik, Banka koristi standardni metod. Za obračun minimalnih kapitalnih zahteva koji se odnose na operativni rizik koristi se pristup osnovnog indikatora. Za obračun minimalnih kapitalnih zahteva za tržišne rizike koristi se standardni pristup

U skladu sa Metodologijom za internu procenu adekvatnosti kapitala utvrđena je i materijalna značajnost:

- kreditnog rizika kao najznačajnijeg rizika proisteklog iz baznih aktivnosti banke
- operativnog rizika primenom pristupa osnovnog indikatora
- kreditno-deviznog rizika na osnovu učešća neto izloženosti plasmana ugovorenih u stranoj valuti ili u dinarima sa valutnom klauzulom u ukupnoj neto izloženosti kreditnom riziku
- rizika koncentracije korišćenjem HHI indeksa kao opšteprihvaćenog metoda
- kamatnog rizika na osnovu potencijalnog uticaja na kapital standardnog šoka
- rizika likvidnosti procenom pokazatelja likvidnosti u stresnim okolnostima
- rizika usklađenosti poslovanja i rizika pranja novca i finansiranja terorizma jer je kvalitativnom procenom ove rizike odnosno njihov uticaj na rizični profil i upravljanje rizicima Banka ocenila kao srednji

U svrhu interne procene adekvatnosti kapitala Banka sledeće rizike ne smatra značajnim odnosno ne izračunava dodatne kapitalne zahteve za pokriće ovih rizika:

- devizni rizik
- rezidualni rizik
- rizik druge ugovorne strane i rizik izmirenja/isporuke
- rizik zemlje
- rizik ulaganja
- strateški rizik
- reputacioni rizik
- rizik poveravanja aktivnosti trećim licima
- rizik uvođenja novih proizvoda

Način obračuna, procena materijalno značajnih vrsta rizika, proces stres testiranja kao i druge bitne informacije u oblasti ICAAP definisani su:

Metodologijom za internu procenu adekvatnosti kapitala

Strategijom i planom upravljanja kapitalom

5.2. Podaci, odnosno informacije koji se odnose na adekvatnost kapitala banke u skladu sa regulatornim zahtevima

5.2.1. Iznos kapitalnog zahteva za kreditni rizik za klase izloženosti (standardizovani pristup)

KAPITALNI ZAHTEVI PO VRSTAMA RIZIKA u hiljad. RSD

Kapitalni zahtev za kreditni rizik

Izloženosti prema državama i centralnim bankama	0
Izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lokalne samouprave	331
Izloženost prema javnim administrativnim telima	0
Izloženost prema međunarodnim razvojnim bankama	0
Izloženost prema međunarodnim organizacijama	0
Izloženost prema bankama	16,626
Izloženost prema privrednim društvima	1,188
Izloženost prema fizičkim licima	863,054
Visokorizične izloženosti	0
Izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	0
Izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	0
Ostale izloženosti	41,592
<i>Ukupan kapitalni zahtev za kreditni rizik</i>	922,791
od čega:	
Izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	5,501
Dospela nenaplaćena potraživanja	2,723

Kapitalni zahtev za tržišne rizike

Kapitalni zahtev za devizni rizik	0
<i>Ukupan kapitalni zahtev za tržišni rizik</i>	0
Kapitalni zahtev za operativni rizik	165,148
<i>Ukupan kapitalni zahtev za operativni rizik</i>	165,148
UKUPAN IZNOS KAPITALNIH ZAHTEVA	1,096,163
POKAZATELJ ADEKVATNOSTI KAPITALA %	24.13

5.2.2. Kapitalni zahtev za tržišne rizike

Kada su u pitanju tržišni rizici, Banka saglasno Odluci o adekvatnosti izračunava kapitalni zahtev za devizni rizik. Devizni rizik je rizik mogućnosti nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled promene deviznog kursa, a banka mu može biti izložena po osnovu pozicija koje se vode u bankarskoj knjizi i u knjizi trgovanja. Kapitalni zahtev za devizni rizik izračunava se množenjem zbira ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu sa 12%.

Iznos kapitalnog zahteva za devizni rizik na dan 31.12.2016. godine iznosi: 0 hiljada dinara, jer Banka nije bila dužna da računa kapitalni zahtev za devizni rizik pošto je zbir ukupne neto otvorene devizne pozicije i apsolutne vrednosti neto otvorene pozicije u zlatu manji od 2% kapitala banke izračunatog u skladu sa odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala banke.

5.2.3. Kapitalni zahtev za operativni rizik

Banka izračunava kapitalni zahtev za operativni rizik primenom pristupa osnovnog indikatora, u skladu sa Odlukom o adekvatnosti kapitala Narodne banke Srbije. Kapitalni zahtev za operativni rizik izračunat primenom pristupa osnovnog indikatora jednak je iznosu trogodišnjeg proseka indikatora izloženosti iz usvojenih revidiranih finansijskih izveštaja, pomnoženog stopom kapitalnog zahteva od 15%. Trogodišnji prosek indikatora izloženosti predstavlja aritmetičku sredinu vrednosti tog indikatora za prethodne tri godine.

Ako je za bilo koju od prethodne tri godine indikator izloženosti bio negativan ili jednak nuli, taj iznos se ne uključuje u izračunavanje trogodišnjeg proseka, već se ovaj prosek izračunava kao odnos zbira pozitivnih vrednosti indikatora izloženosti i broja godina u kojima su ostvarene te vrednosti.

Indikator izloženosti se izračunava kao zbir neto prihoda od kamata i neto nekamatonosnih prihoda na osnovu sledećih elemenata:

- prihoda i rashoda kamata
- prihoda od dividendi i učešća
- prihoda i rashoda naknada i provizija
- prihoda i rashoda od promene vrednosti imovine i obaveza
- prihoda i rashoda od kursnih razlika
- ostalih prihoda iz redovnog poslovanja

U izračunavanje indikatora izloženosti ne uključuju se:

- rashodi indirektnih otpisa plasmana po osnovu bilansnih pozicija
- rashodi rezervisanja za vanbilansne pozicije
- ostali rashodi iz redovnog poslovanja
- realizovani dobici/gubici po osnovu finansijske imovine namenjene trgovanju
- ostali prihodi koji ne potiču iz redovnog poslovanja (npr. prihodi po osnovu ugovora o osiguranju)

Kapitalni zahtev za operativni rizik na dan 31.12.2016. godine iznosi: 165,148 hiljada dinara.

Sledeća tabela prikazuje indikator izloženosti za tri godine kao i njihov aritmetički prosek u hiljadama dinara:

Osnovni pristup

Period	Indikator izloženosti*	Stopa kapitalnog zahteva	Obračun*
01.01.2013.-31.12.2013.	845,007	15%	126,751
01.01.2014.-31.12.2014.	1,079,326	15%	161,899
01.01.2015.-31.12.2015.	1,378,617	15%	206,793
Ukupno (trogodišnji prosek)	1,100,983	15%	165,148

*U hiljadama dinara.

6. PODACI, ODNOSNO INFORMACIJE KOJI SE ODOSE NA IZLOŽENOSTI RIZICIMA I PRISTUPE ZA MERENJE, ODNOSNO PROCENU RIZIKA

6.1. Kreditni rizik

6.1.1. Obezvredjenje bilansne aktive i utvrđivanje verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama – definicije pojmova

Dospela, nenaplaćena potraživanja

Dospelim nenaplaćenim potraživanjem Banka smatra:

- situaciju kada dužnik kasni u izmirenju svojih obaveza više od 90 dana od dana dospeća predmetne obaveze u bilo kojem materijalno značajnom iznosu, pri čemu se docnja u izmirenju obaveza računa u skladu sa Odlukom o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke.
- izrazito lošu kreditnu sposobnost klijenta gde finansijsko stanje ukazuju na nemogućnost naplate u bližoj budućnosti
- dužnike u procesu stečaja, likvidacije ili procesu finansijskog restrukturiranja,

Banka redovno procenjuje obezvredjenje bilansne aktive i vanbilansnih stavki izloženih kreditnom riziku. Procenjivanje obezvredjenja (ispravke vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama) se vrši individualno i grupno, a u skladu sa zahtevima MRS 39 - Finansijski instrumenti:

Priznavanje i merenje, MRS 37 - Rezervisanja, potencijalne obaveze i potencijalna sredstva i MSFI 7 - Finansijski instrumenti: Obelodanjivanje.

Procena i obezvređenje bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama i obracun ispravke vrednosti za bilansnu aktivu / rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama koji se vrsi na grupnoj osnovi

Procenu obezvređenja na grupnoj osnovi banka vrši za sve plasmane koji nisu pojedinačno značajni i ne procenjuju se na pojedinačnoj osnovi. Obezvređenje na grupnoj osnovi vrši se i za plasmane za koje se pri proceni na pojedinačnoj osnovi utvrdi da ne postoji objektivan dokaz obezvređenja odnosno ako na pojedinačnoj osnovi nije utvrđen iznos obezvređenja

Plasman koji se ne smatra pojedinačno značajnim i za koji se procena obezvređenja vrši na grupnoj osnovi u smislu ove Metodologije predstavlja iznos plasmana (pre umanjena za iznos ispravke vrednosti za bilansnu aktivu / rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama) koji na dan obračuna nije veći od 1.500.000 RSD

Plasmani koji nisu pojedinačno značajni i ne procenjuju se na pojedinačnoj osnovi se razvrstavaju u grupe na osnovu sličnih karakteristika kreditnog rizika (u skladu sa strukturom portfolija banke) i njihove odgovarajuće grupne ispravke vrednosti se obračunavaju u zavisnosti od karakteristika grupe i nivoa kreditnog rizika.

Nadoknativa vrednost pojedinačnih plasmana razvrstanih u grupe plasmana se procenjuje na osnovu prethodnih iskustava u vezi sa gubitkom za plasmane sa sličnim karakteristikama kreditnog rizika

Formiranje ispravke vrednosti na grupnoj osnovi počiva na obračunu očekivanog gubitka za kreditni rizik

Očekivani gubitak je prosečni iznos kreditnog gubitka za period od godinu dana koji Banka očekuje da će pretrpeti na nivou pojedinačnog potraživanja. Očekivani gubitak meri očekivani prosečni gubitak na nivou portfolija tokom odgovarajućeg vremenskog perioda, obračunava se kao proizvod sledeća tri parametra kreditnog rizika:

Verovatnoća neizmirenja obaveza (PD),
Izloženost Banke u vreme neizmirenja obaveza dužnika (ED), i
Gubitak usled nastupanja statusa neizmirenja obaveza (LGD).

U zavisnosti od procenjenog rizika, banka klasifikuje plasmane u sledeće grupe:

A grupa

U ovu grupu plasmana spadaju klijenti koji izmiruju svoje obaveze u rasponu od 0 do 1 dan docnje

Ovi plasmani se procenjuju kao plasmani koji će se u potpunosti naplatiti, od dužnika se ne očekuju problemi u naplati, smatra se da će se obaveze prvenstveno otplatiti u skladu sa ugovorom iz gotovinskog toka dužnika i samo izuzetno iz sekundarnih izvora za koje postoji procena da se njihovom realizacijom može nadoknaditi celokupna knjigovodstvena vrednost potraživanja uvećana za sve troškove koje bi Banka eventualno imala u slučaju naplate iz sekundarnih izvora. Plasmani iz ove grupe zahtevaju samo uobičajeno nadgledanje.

Dužnici čiji se plasmani klasifikuju u ovu grupu rizika imaju adekvatne prihode, i razvojne potencijale na tržištu i zadovoljavajuću kreditnu istoriju u Banci.

Osim gore navedenog, u ovoj grupi se mogu naći i plasmani koji pripadaju dužnicima koji spadaju u grupu dužnika niže kreditne sposobnosti, pod uslovom da su pokriveni prvoklasnim sredstvima obezbeđenja naplate u visini plasiranih sredstava.

Plasmani grupe A predstavljaju prakticno nepostojeći ili minimalni rizik

B grupa

U ovu grupu plasmana spadaju klijenti koji izmiruju svoje obaveze u rasponu od 2 do 89 dana docnje

Dužnici ove grupe su oni čiji je materijalni status još uvek zadovoljavajući, ali dužnik nije dovoljno jak da izdrži veće poremećaje u svom poslovanju, što se odražava u povremenom kašnjenju u izmirivanju obaveza. Plasmani ove grupe zahtevaju dodatno nadgledanje i praćenje stanja dužnika, promena i kretanja njegovih poslovnih aktivnosti kao i uzroka koji su doveli do zastoja u redovnoj otplati i projekciju budućeg stanja poslovanja klijenta.

Banka procenjuje da postoji verovatnoća da će biti u mogućnosti da naplati ukupnu vrednost plasmana, bez obzira na mogućnost da će morati da iskoristi neke od instrumenata obezbeđenja, to jest, da realizuje dati kolateral.

Postoji eventualna mogućnost da za plasmane iz ove grupe Banka svoja potraživanja pokuša da naplati iz sekundarnih izvora, aktiviranjem nekog od primljenih sredstava obezbeđenja, tek nakon rezultata monitoringa ukoliko ukazuju da će se problemi u naplati iz primarnih izvora nastaviti i u budućem periodu.

C grupa

U ovu grupu plasmana spadaju klijenti koji imaju kašnjenja u izmirivanju svojih obaveza preko 90 dana (>90).

Plasmani grupe rizika C pokazuju slabosti u toj meri da je redovna naplata u većini slučajeva dovedena u pitanje, s mogućnošću gubitka u određenim razmerama

Plasmani ove grupe pripadaju dužnicima koji ne ispunjavaju obaveze i imaju evidentno kašnjenje u odnosu na otplatu rata plasmana

Monitoring ovih plasmana ukazuje na ozbiljnije probleme u poslovanju s trendom pogoršanja i smanjenja mogućnosti da klijent opet blagovremeno ispunjava svoje obaveze iz primarnih izvora otplate. Nakon procene monitoringa za klijente iz ove grupe je veoma karakteristično da Banka pokuša da naplati svoja potraživanja aktiviranjem primljenih kolaterala i/ili utuženjem.

Još uvek postoji određena mogućnost da se plasman ili deo plasmana naplati, ali se obično taj rok znatno produžava

Procena i obezvređenje bilansne aktive i verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama i obračun ispravke vrednosti za bilansnu aktivu / rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama koji se vrši na pojedinačnoj osnovi - pojedinačno značajne izloženosti

Banka obezvređenje bilansne aktive i verovatan gubitak po osnovu vanbilansnih stavki za pojedinačno značajna potraživanja procenjuje na pojedinačnoj osnovi.

Procena obezvređenja bilansne aktive na pojedinačnoj osnovi obuhvata utvrđivanje postojanja objektivnog dokaza obezvređenja, procenu sadašnje vrednosti budućih novčanih tokova i obračun iznosa tog obezvređenja za svako pojedinačno potraživanje od dužnika koje je uključeno u ovu procenu.

Ukoliko postoje objektivni dokazi da su finansijski instrumenti obezvređeni, odnosno da Banka u ugovorenim rokovima ili iznosima neće biti u mogućnosti da naplati svoja potraživanja, sadašnja vrednost budućih novčanih tokova ne odslikava realno stvarnu vrednost finansijskih instrumenata, odnosno da će isti biti manji od njihove knjigovodstvene vrednosti, vrši se ispravka vrednosti takvog plasmana radi svođenja na nadoknadivu (realnu) vrednost.

Banka razmatra postojanje objektivnog dokaza o obezvređenju plasmana u sledećim situacijama:

- Finansijsko stanje dužnika ukazuje na znatne probleme u njegovom poslovanju
- Značajno smanjenje poslovnih prihoda posmatrano u prethodne dve godine
- Značajno smanjenje kapitala dužnika posmatrano u poslednje dve godine
- Negativan pokazatelj kapaciteta servisiranja duga
- Podaci o neizmirenju obaveza u otplati kamata i/ili glavnice najkasnije kada je dužnik u docnji 90 dana
- Banka je bitno promenila uslove otplate plasmana usled finansijskih teškoća klijenta u odnosu na prvobitno ugovorene uslove
- Klijent je brisan iz registra privrednih subjekata
- Klijent je u stečaju u skladu sa zakonom kojim se uređuje stečaj, ili je u likvidaciji
- Klijent nije izradio i predao u registar privrednih subjekata poslednji finansijski izveštaj propisan zakonom
- Banka ima informacije koje ukazuju na moguće probleme u servisiranju obaveza klijenta

Za sva potraživanja koja ne pripadaju portfoliju malih potraživanja (kod kojih je iznos potraživanja dužnika, pre umanjena za iznos ispravke vrednosti za bilansnu aktivu/ rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama na dan obračuna veći od 1.500.000 RSD), a kod kojih po proceni Banke postoji objektivni dokaz obezvređenja (na bazi elemenata navedenih u prethodnom stavu) procena tog obezvređenja i obračun ispravke vrednosti za bilansnu aktivu/ rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama će se vršiti na pojedinačnoj osnovi

Za materijalno značajne plasmane sa nekim od elemenata za objektivne dokaze obezvređenja vrši se analiza finansijskog stanja klijenta u svrhu procene nadoknadivosti plasmana, provere kreditne sposobnosti za servisiranje ugovorenih obaveza

Banka definiše sledeće moguće izvore naplate:

- iz očekivanih budućih operativnih novčanih tokova i/ili
- aktiviranjem i realizacijom sredstava obezbeđenja

Sektor za rizike će redovno pratiti strukturu i veličinu portfolija banke na pojedinačnom i ukupnom nivou i ukoliko bude potrebno postavljeno limit prilagođavati kriterijumu pojedinačno značajne izloženosti u datim okolnostima, u zavisnosti od vrste, veličine i učestalosti promena.

7.Obračun kapitalnog zahteva za kreditni rizik

Ukupna aktiva ponderisana kreditnim rizikom predstavlja zbir aktive ponderisane kreditnim rizikom izračunate korišćenjem standardizovanog pristupa, i aktive ponderisane kreditnim rizikom za rizik izmirenja/ispоруke.

Banka na dan 31.12.2016. nije bila izložena riziku izmirenja/ispоруke

Banka za izračunavanje aktive ponderisane kreditnim rizikom koristi standardizovani pristup

U sledećim tabelama dat je pregled bruto izloženosti, pre primene tehnike ublažavanja kreditnog rizika (u hiljadama RSD)

7.1. Ukupan iznos izloženosti banke po klasama izloženosti

Pregled ukupnog i prosečnog iznosa bruto izloženosti, pre primene tehnike ublažavanja kreditnog rizika, po klasama izloženosti:

Klase izloženosti	Bruto izlož. na dan 31.12.16	Bruto izlož. na dan 31.12.15	Bruto izlož. na dan 31.12.14	Bruto izlož. na dan 31.12.13	Bruto izlož. na dan 31.12.12	Bruto izlož. na dan 31.12.11	Prosečna bruto izloženost
izloženosti prema državama i centralnim bankama	1,488,859	1,687,271	989,495	1,045,062	1,408,558	897,726	1,252,829
izloženosti prema teritorijalnim autonomijama i jedinicama lok. samouprave	5,314	7,857	4,876	3,254	1,568	0	3,812
izloženosti prema javnim administrativnim telima	6,359	4,772	4,178	5,543	0	0	3,475
izloženosti prema međunarodnim razvojnim bankama	0	0	0	0	1,352	0	225
izloženosti prema međunarodnim organizacijama	0	0	0	0	0	0	0
izloženosti prema bankama	488,315	249,322	207,501	293,602	186,301	199,375	270,736
izloženosti prema privrednim društvima	70,484	249,783	68,379	308,027	636,418	620,738	325,638
izloženosti prema fizičkim licima	16,682,503	17,108,403	7,612,083	5,902,607	4,498,516	3,477,943	9,213,676
izloženosti obezbeđene hipotekama na nepokretnostima	148,078	184,862	177,204	228,067	200,083	30,485	161,463
dospela nenaplaćena potraživanja	596,710	721,515	370,104	424,690	432,663	348,715	482,400
visokorizične izloženosti	0	0		0	0	0	0
izloženosti po osnovu pokrivenih obveznica	0	0	0	0	0	0	0
izloženosti po osnovu ulaganja u otvorene investicione fondove	0	0	0	0	0	0	0
ostale izloženosti	3,864,447	4,030,287	10,111,722	1,011,086	784,217	512,766	3,385,754
Ukupno:	23,351,069	24,244,072	19,545,542	9,221,938	8,149,676	6,087,748	15,100,008

7.2. Raspodela izloženosti Banke prema geografskim celinama

U narednoj tabeli daje se prikaz geografske raspodele svih bruto izloženosti prema materijalno značajnim oblastima, po klasama izloženosti:

Region	Izloženost prema državama i centralnim bankama	Izloženosti prema bankama	Izloženosti prema fizičkim licima	Izloženosti prema jedinicama teritorijalne autonomije i lokalne samouprave	Izloženosti prema javnim administrativnim telima	Izloženosti prema privrednim društvima	Ostale izloženosti
REGION VOJVODINA			4,029,352	4,585		85,334	3,968,266
REGION BEOGRAD			1,757,066	46		53,023	7,081
REGION KRAGUJEVAC			7,483,340	2,010		80,184	3,273
REGION NIŠ			3,817,106	27		24,942	956
SRBIJA	1,488,859	429,261	50,534		6,359	28	
AUSTRIJA		27,321					
CRNA GORA		31,733					
OSTALE ZEMLJE						383	
Ukupno	1,488,859	488,315	17,137,398	6,668	6,359	243,894	3,979,576

7.3. Raspodela izloženosti Banke prema sektorskoj pripadnosti (s pripadajućom ispravkom vrednosti bilansne aktive i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama kao i prikaz dospelih nenaplaćenih potraživanja s pripadajućom ispravkom vrednosti)

Klasa izloženosti prema državama i centralnim bankama

Sektor	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	Od toga dospelila potraživanja	Ispravka vrednosti dospelih potraživanja
Državni organi i institucije	166,397	0	0	0	0
Centralna banka	1,322,462	0	0	0	0
Ukupno	1,488,859	0	0	0	0

Klasa izloženosti prema bankama

Sektor	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	Od toga dospelila potraživanja	Ispravka vrednosti dospelih potraživanja
Domaće banke	424,751	425	0	0	0
Strane banke	59,054	59	0	0	0
Finans. instit. i osiguranje	4,510	54	0	0	0
Ukupno	488,315	538	0	0	0

Klasa izloženost prema fizičkim licima

Sektor	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	Od toga dospela potraživanja	Ispravka vrednosti dospelih potraživanja
Poljoprivreda, šumarstvo, ribolov	6,620,363	16,445	0	123,884	20,609
Građevinarstvo	31,766	150	3	1,505	374
Preduzetnici	2,634,422	27,553	330	83,305	39,634
Proizvodnja	218,701	4,118	8	11,218	3,863
Uslužne delatnosti	489,327	6,689	1,070	31,884	16,723
Trgovina	240,321	2,183	26	35,600	14,110
Fizička lica	6,372,703	28,552	0	159,166	69,618
Ostalo	75,052	149	13	8,181	7,293
Ukupno	16,682,655	85,839	1,450	454,743	172,224

Klasa izloženost prema privrednim društvima

Sektor	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	Od toga dospela potraživanja	Ispravka vrednosti dospelih potraživanja
Poljoprivreda, šumarstvo, ribolov	26,517	2,832	0	0	0
Građevinarstvo	3,964	0	0	0	0
Preduzetnici	71,590	1,268	0	0	0
Proizvodnja	47,254	335	0	0	0
Uslužne delatnosti	46,390	3,214	487	0	0
Trgovina	22,105	5,076	0	25,332	12,551
Ostalo	742	0	0	0	0

Ukupno	218,562	12,725	487	25,332	12,551

Izloženosti prema jedinicama teritorijalne autonomije i lokalne samouprave

Sektor	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	Od toga dospela potraživanja	Ispravka vrednosti dospelih potraživanja
Lokalna samouprava	5,314	823	0	1354	686
Ukupno	5,314	823	0	1,354	686

Izloženost prema javnim agencijama

Sektor	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	Od toga dospela potraživanja	Ispravka vrednosti dospelih potraživanja
Javna administrativna tela	6,359	0	0	0	0
Ukupno	6,359	0	0	0	0

Klasa ostale izloženosti

Sektor	Bruto izloženost	Ispravka vrednosti bilansne aktive	Rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama	Od toga dospela potraživanja	Ispravka vrednosti dospelih potraživanja
Banka	3,845,095	0	0	115129	0
Ostalo	19,352	114	0	0	0
Ukupno	3,864,447	114	0	115,129	0

7.4. Raspodela izloženosti po klasama izloženosti, prema preostalom dospeću

Ročnost	< 1 meseca	1-3 meseca	3-12 meseci	1-5 godina	>5 godina	Bez ročnosti	Ukupno
Izloženost prema državama i centralnim	1,324,084	0	164,534	0	0	242	1,488,859
Izloženosti prema bankama	483,875	0	0	0	0	4,441	488,315
Izloženosti prema fizičkim licima	777,784	935,748	3,120,320	4,731,233	454,443	7,117,871	17,137,398
Izloženosti prema javnim agencijama	6,359	0	0	0	0	0	6,359
Izloženosti prema jedinicama teritorijal	4,376	0	0	0	0	2,292	6,668
Izloženosti prema privrednim društvima	26,256	11,385	39,398	95,873	9,534	61,448	243,894
Ostale izloženosti	486,700	87	264	25	999	3,491,501	3,979,576
Total	3,109,434	947,220	3,324,516	4,827,130	464,976	10,677,793	23,351,069

7.5. Promene na ispravkama vrednosti bilansnih potraživanja i rezervisanja za gubitke po vanbilansnim stavkama

Elementi	Početno stanje na dan 01.01.2016.	Povećanje u periodu	Smanjenje u periodu	Direktan otpis u periodu	Ostala prilagođavanja u periodu (unwinding)	Ostala prilagođavanja u periodu (kursne razlike)	Obračunato krajnje stanje na dan 31.12.2016.
Iznos obezvređenja bilansne aktive	281,713	337,740	-213,690	-119,118	-4,666	3,474	285,453
Iznos verovatnog gubitka po vanbilansnim stavkama	1,687	8,552	-8,254	0	0	0	1,985
UKUPNO:	283,400	346,292	-221,944	-119,118	-4,666	3,474	287,438

7.6. Raspodela izloženosti prema kategorijama klasifikacije po vrstama druge ugovorne strane sa pripadajućom obračunatom i potrebnom rezervom (u skladu s Odlukom NBS o klasifikaciji bilansne aktive i vanbilansnih stavki banke)

Tip klijenta	A		
	Bruto izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Pravno lice	643,311	0	0
Preduzetnik	1,624,698	0	0
Poljoprivrednik	3,164,216	0	0
Stanovništvo	2,670,967	0	0
Ukupno	8,103,192	0	0

Tip klijenta	B		
	Bruto izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Pravno lice	466,917	6,025	2,956
Preduzetnik	80,810	1,280	718
Poljoprivrednik	1,071,150	15,787	9,725
Stanovništvo	82,004	1,617	1,018
Ukupno	1,700,881	24,709	14,417

Tip klijenta	V		
	Bruto izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Pravno lice	67,046	10,057	6,095
Preduzetnik	24,990	3,748	3,538
Poljoprivrednik	198,425	29,765	15,596
Stanovništvo	11,776	1,766	1,202
Ukupno	302,237	45,336	26,431

Tip klijenta	G		
	Bruto izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Pravno lice	61,045	18,313	12,273
Preduzetnik	122,952	36,886	22,161
Poljoprivrednik	54,530	16,359	7,952
Stanovništvo	8,614	2,584	1,017
Ukupno	247,141	74,142	43,403

Tip klijenta	D		
	Bruto izloženost	Obračunata rezerva	Potrebna rezerva
Pravno lice	123,208	123,208	62,306
Preduzetnik	87,283	87,283	56,480
Poljoprivrednik	65,152	65,152	57,153
Stanovništvo	126,264	126,264	58,201
Ukupno	401,907	401,907	234,140

8. Kreditni rejtinzi

Banka može nivo kreditnog kvaliteta izloženosti odrediti na osnovu:

- 1) Kreditnog rejtinga dužnika, odnosno kreditnog rejtinga finansijskog instrumenta koji je dodelila izabrana agencija za rejting, a sve u skladu s odredbama Odluke o adekvatnosti kapitala,
- 2) Kreditne procene agencija za kreditiranje izvoza (Organizacija za ekonomsku saradnju i razvoj – OECD) za određivanje kreditnog kvaliteta izloženosti prema državama i centralnim bankama.

Imajući u vidu prethodno navedeno Banka prilikom određivanja pondera kreditnog rizika za izloženosti prema državama i centralnim bankama koristi kreditnu procenu države koje su sporazumno odredile agencije za kreditiranje izvoza, potpisnice sporazuma Organizacije za ekonomsku saradnju i razvoj, Banka kvartalno proverava objavljene rejtinge i u skladu sa tim primenjuje odgovarajuće izmene.

Primenjeni ponderi kreditnog rizika u zavisnosti od kategorije najmanjih premija osiguranja izvoza su prikazani u sledećoj tabeli:

Kategorije	0	1	2	3	4	5	6	7
Ponder	0%	0%	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Za izloženosti prema bankama Banka je koristila kreditne rejtinge Agencija za kreditiranje izvoza (AKI) koje dodeljivanje rejtinga obavljaju u skladu sa metodologijom OECD-a. Banka nije koristila kreditne rejtinge AEKR

Postupak pridruživanja kreditnog rejtinga određenom licu vrši se automatski, kroz odgovarajuću aplikaciju, na osnovu čega se lica raspoređuju u odgovarajući kreditni kvalitet, a u skladu s Odlukom o adekvatnosti kapitala banke.

U narednoj tabali nalazi se prikaz iznosa izloženosti kreditnog rizika za klase izloženosti za koje Banka primenjuje rejtinge AKI u obračunu potrebnog kapitala.

Kreditni kvalitet	Ponder rizika (%)	Bruto iznos izloženosti pre korišćenja kreditne zaštite	Bruto iznos izloženosti nakon korišćenja kreditne zaštite
1	0	0	0
od čega: bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting		0	0
2	20	456,548	456,548
od čega: bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting		429,227	429,227
3	50	34	34
od čega: bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting		34	34
4	100	0	0
od čega: bez kreditnog rejtinga podobne agencije za rejting		0	0
5	150	31,733	31,733
od čega: dospela nenaplaćena potraživanja		0	0
Ukupno (1+2+3+4+5)		488,315	488,315

9. Tehnike ublažavanja kreditnog rizika

Banka koristi tehnike ublažavanja kreditnog rizika koje su, u skladu s Odlukom o adekvatnosti kapitala banke, prihvatljive kod primene standardizovanog pristupa za utvrđivanje kapitala za pokriće kreditnog rizika.

Tehnike se koriste na način da se izloženosti umanjuju za vrednost primljene kreditne zaštite koja ispunjava zahteve za priznavanje, a pre primene pondera rizika na istu.

Banka u obračun kapitalnog zahteva za kreditni rizik uključuje samo one instrumente kreditne zaštite koji ispunjavaju sve zahteve iz Odluke o adekvatnosti kapitala banke, pri čemu kreditnim rizikom ponderisani iznos izloženosti umanjen zbog korišćenja tehnika ublažavanja kreditnog rizika ne može biti veći od kreditnim rizikom ponderisanog iznosa izloženosti koji je izračunat za istu izloženost bez primene tehnika ublažavanja kreditnog rizika.

Za pokriće jedne izloženosti Banka može koristiti više vrsta kreditne zaštite u kojem slučaju se kroz primenu iznos izloženosti deli na posebne delove. Osnovni principi kojima se Banka rukovodi pri upravljanju sredstvima obezbeđenja su:

- Banka pribavlja adekvatan kolateral u cilju povećanja stepena naplativosti rizičnih plasmana;
- Banka određuje vrstu i visinu kolaterala prema visini evidentiranog rizika;
- Banka adekvatno utvrđuje vrednost kolaterala u skladu s važećim finansijskim standardima u trenutku vrednovanja;
- Banka kontinuirano prati vrednost i utrživost kolaterala prema važećim finansijskim standardima u trenutku vrednovanja;

Kolateral mora biti takve prirode i uspostavljen na takav način da u slučaju bankrotstva, stečaja i likvidacije ili kreditne nesposobnosti dužnika ili davaoca kolaterala obezbeđenje ostaje na snazi i omogućava Banci da naplati svoje potraživanje.

Kolateralno jemstvo uspostavlja se na osnovu zaključenog pismenog ugovora o kolateralnom jemstvu sa davaocem kolateralnog jemstva. Svaki ugovor o kolateralnom jemstvu mora biti odobren od strane Odeljenja pravnih poslova pre zaključenja.

Vrednovanje kolaterala obavezno se vrši pre zaključenja ugovora o poslovnoj saradnji i u toku važenja ugovora. Ukoliko po proceni Banke, dođe do poremećaja uslova na tržištu koji značajno mogu uticati na vrednost kolaterala, vrednovanje kolaterala se vrši nanovo u datim uslovima što je regulisano Procedurom za praćenje i obnovu procena kao i Procedurom za praćenje pribavljenih sredstava obezbeđenja

Pravilnik o obezbeđenju potraživanja banke predviđa da se koriste tržišne cene u slučajevima gde je to moguće, a da se za ostale kolaterale, ukoliko su primenljive, koriste metode vrednovanja.

Prilikom odobravanja kredita i pružanja drugih usluga Banka zahteva pribavljanje nezavisne procene vrednosti kolaterala (nekretnine, opreme i sl.) od strane ovlašćenog procenitelja i mišljenja stručne službe nadležne za pravne poslove o validnosti dokumentacije i mogućnosti uspostavljanja sredstva obezbeđenja. Banka vrši redovnu procenu vrednosti kolatarala najmanje jednom u tri godine ili češće kada se na osnovu eksternih informacija procenjuje da je došlo do obezvredjenja potraživanja ili do poremećaja na tržištu koji mogu imati uticaja na vrednost kolaterala.

Banka u slučaju neizmirenja obaveza clijenata vrši realizaciju sredstva obezbeđenja i prilive po tom osnovu koristi za smanjenje obaveza clijenata prema Banci.

Prihvatljivi instrumenti kreditne zaštite za potrebe obračuna kapitalnog zahteva za pokriće kreditnog rizika mogu pripadati grupi instrumenata materijalne kreditne zaštite i nematerijalne kreditne zaštite.

Od instrumenata materijalne kreditne zaštite, koji ispunjavaju uslove o prihvatljivosti definisane u Odluci o adekvatnosti kapitala, Banka je na dan 31.12.2016. imala elemente iz kategorije sredstava obezbeđenja u obliku finansijske imovine: gotovina i gotovinski ekvivalenti deponovani kod banke

Instrumenti materijalne kreditne zaštite se priznaju ukoliko su ispunjeni sledeći opšti uslovi:

- dovoljno su likvidni, odnosno lako su utrživi;
- vrednost tih instrumenata je stabilna tokom vremena, tako da obezbeđuje izvesnost u pogledu nivoa postignute kreditne zaštite;
- ugovorni odnos po osnovu koga su instrumenti pribavljeni daje Banci pravo da blagovremeno unovči ili ostvari prenos, prisvajanje ili zadržavanje imovine kojom se obezbeđuje kreditna zaštita u slučaju

neizmirenja obaveza dužnika Banke, stečaja ili likvidacije tog dužnika ili nastanka drugog ugovorenog kreditnog događaja koji se odnosi na tog dužnika;

- stepen korelacije između vrednosti tih instrumenata i kreditne sposobnosti dužnika nije značajan.

Izloženosti pokrivena sredstvima ublažavanja kreditnog rizika po valutama

Valuta	Iznosi izloženosti pokriveni sredstvom obezbeđenja u obliku finansijske imovine
RSD	11,797
EUR	50,731
Ostale valute ukupno	0
Ukupno	62,528

Izloženosti pokrivena sredstvima ublažavanja kreditnog rizika po klasama izloženosti

Klasa izloženosti	Iznosi izloženosti pokriveni sredstvom obezbeđenja u obliku finansijske imovine
Klasa izloženosti prema fizičkim licima	45,192
Klasa izloženosti prema privrednim društvima	17,336
Ukupno	62,528

10. Rizik druge ugovorne strane

Rizik druge ugovorne strane je mogućnost nastanka negativnih efekata na finansijski rezultat i kapital banke usled neizmirenja obaveza druge ugovorne strane u transakciji pre konačnog poravnanja novčanih tokova transakcije, odnosno izmirenja novčanih obaveza po toj transakciji.

- transakcije derivata,
- transakcije kreditnih derivata iz knjige trgovanja,
- repo i reverse repo transakcije,
- uzimanja i davanja u zajam HoV ili robe,
- kreditiranja trgovine HoV,
- transakcije sa dugim rokom izmirenja

Kako Banka nema trgovačku knjigu, a u bankarskoj knjizi nema transakcije sa dugim rokom izmirenja, Banka nije izložena riziku druge ugovorne strane.

11. Tržišni rizici

Banka ne primenjuje pristupe internih modela za izračunavanje kapitalnih zahteva za tržišne rizike

12. Operativni rizici

Banka ne primenjuje pristupe internih modela za izračunavanje kapitalnih zahteva za operativne rizike.

12. Kamatni rizik

Pregled izloženosti Banke riziku od promene kamatnih stopa na dan 31.12.2016. godine dat je u okviru napomena uz Finansijske izveštaje

Banka je usvojila Proceduru za upravljanje kamatnim rizikom, na osnovu koje je uspostavljen adekvatan sistem upravljanja kamatnim rizikom u Banci, definisane su aktivnosti i uvođenjem procedura za identifikovanje, merenje i procenu kamatnog rizika, kao i zaštitu od neočekivano visokog nivoa izloženosti kamatnom riziku.

Banka je izložena kamatnom riziku zbog neusklađenosti vrsta ugovorenih kamatnih stopa za aktivne nasuprot pasivnih bankarskih poslova identifikovanih u parcijalnim vremenskim intervalima.

Banka je izložena kamatnom riziku u slučajevima neusklađenosti određivanja pasivnih kamatnih stopa ili roka dospeća bančnih obaveza i ponovnog određivanja aktivnih kamatnih stopa ili roka dospeća bančnih potraživanja.

Banka kontroliše izloženosti kamatnom riziku koristeći sledeće metode:

- analizu rizika od ponovnog određivanja cena: merenje rizika ponovnog određivanja cena (standardna analiza šoka kamatnih stopa) i rizik opcija,
- analizu baznog rizika.

Banka utvrđuje izloženost riziku kamatne stope i procenjuje negativne efekte promene stope na finansijski rezultat Banke (bilans uspeha) , kao i na ekonomsku vrednost Banke.

Banka priprema izveštaje o analizi rizika ponovnog određivanja cena za stavke u bilansu stanja i vanbilansne stavke koje se odnose na kamatne stope za sredstva u RSD i EUR. Aktiva i pasiva razvrstavaju se u vremenske intervale u skladu sa potencijalnim promenama cena.

Aktiva i pasiva sa fiksnom kamatnom stopom klasifikuje se prema periodu preostalom do dospeća (vek upotrebe), dok se varijabilne kamatne stope kod aktive i pasive ili aktive i pasiva podložna promeni klasifikuje u skladu sa narednom promenom kamatne stope ili u skladu sa mogućom promenom kamatne stope. Razlike (gaps) kod kamatonosne aktive i pasive i kod vanbilansnih stavki određuju se posebno za sredstva u ispitivanoj stranoj valuti u izveštaju (razlika između aktive i pasive u toku određenog vremenskog perioda).

S obzirom na malo učešće bilansnih i vanbilansnih stavki sa varijabilnom kamatnom stopom, kamatni rizik banke je definisan rizikom ročne neusklađenosti aktive i pasive.

Banka zatvara kamatnu poziciju iz eksternih izvora ili eksternim plasmanima uspostavljanjem kamatnih perioda na način, u meri u kojoj je moguće, kojim se ublažava izloženost kamatnom riziku.

Praćenje kamatnog rizika je rezultat redovnog toka informacija i razmene informacija. Uspostavljaju su dva ključna nivoa za praćenje kamatnog rizika:

- Sektor rizika prati izloženost kamatnom riziku kroz kreiranje izveštaja o kamatnom riziku,
- ALCO odbor prati izloženost riziku kroz stalnu kontrolu ispunjavanja ciljeva i principa za upravljanje kamatnim rizikom.

Banka ima adekvatan sistem interne kontrole radi obezbeđivanja valjanog procesa upravljanja kamatnim rizikom. Ova kontrola je sastavni deo bančinog ukupnog sistema interne kontrole i pokretač je efikasnog poslovanja, pouzdanog i redovnog izveštavanja i usklađenosti sa važećim zakonima i postavljenom regulativom. Efikasan sistem interne kontrole procesa upravljanja kamatnim rizikom podrazumeva:

- strogo kontrolisano poslovanje,
- odgovarajući proces za identifikovanje i procenu rizika,
- uspostavljanje kontrolnih aktivnosti, procedura i metodologija,
- odgovarajući informacioni sistem i
- stalnu kontrolu usaglašenosti poslovanja sa usvojenim politikama i procedurama.

Banka takođe radi analizu osetljivosti na pomeranje tržišnih kamatnih stopa na osnovu analize trajanja.

Banka pri proceni izloženosti kamatnom riziku polazi od pretpostavke da u prvoj korpi dospeća do 1 meseca zadržava 70% neuročenih depozita, ostatak od 30% neuročenih depozita raspoređuje u korpu vremenskog intervala od 7-12 meseci preostalog dospeća.

Banka pri analizi kamatnog rizika uključuje i opcioni rizik obuhvatanjem podataka o prevremenim otplatama kredita i prevremenim vraćanjem oročenih depozita za istorijski period od 60 meseci.

Pretpostavka je da će buduća kretanja biti najbližnja skorašnjim kretanjima prevremenih otplata kredita/povlačenja depozita. Stoga se za utvrđivanje budućih kretanja sve vrednosti ponderišu ponderom značajnosti, gde je se ponderi značajnosti dodeljuju za svaki mesec koji se uključuje u analizu, definišući ponder 1 za prvi, najstariji mesec (januar 2009. godine) ($W_1=1$), a i za svaki naredni mesec se ponder uvećava za jedan ($W_m=W_{m-1}+1$).

RSD 000

Uticaj promene kamatnih stopa na ekonomsku vrednost i kapital Banke	31-Dec-16		31-Dec-15		31-Dec-14	
	uključujući opcioni rizik		uključujući opcioni rizik		uključujući opcioni rizik	
Paralelno pomeranje kamatnih stopa +2%						
Ukupna promena aktive	50	19	2	-13	-31	-41
Neto promena aktive/Ukupna aktiva	0.38%	0.14%	0.02%	-0.11%	-0.29%	-0.39%
Neto promena aktive/Regulatorni kapital	2.26%	0.85%	0.13%	-0.72%	-2.08%	-2.79%
Paralelno pomeranje kamatnih stopa -2%						
Ukupna promena aktive	-50	-19	-2	13	31	41
Neto promena aktive/Ukupna aktiva	-0.38%	-0.14%	-0.02%	0.11%	0.29%	0.39%
Neto promena aktive/Regulatorni kapital	-2.26%	-0.85%	-0.13%	0.72%	2.08%	2.79%
Paralelno pomeranje kamatnih stopa +1%						
Ukupna promena aktive	25	9	1	-6	-15	-21
Neto promena aktive/Ukupna aktiva	0.19%	0.07%	0.01%	-0.05%	-0.15%	-0.20%
Neto promena aktive/Regulatorni kapital	1.13%	0.43%	0.07%	-0.36%	-1.04%	-1.39%
Paralelno pomeranje kamatnih stopa -1%						
Ukupna promena aktive	-25	-9	-1	6	15	21
Neto promena aktive/Ukupna aktiva	-0.19%	-0.07%	-0.01%	0.05%	0.15%	0.20%
Neto promena aktive/Regulatorni kapital	-1.13%	-0.43%	-0.07%	0.36%	1.04%	1.39%

14. Izloženosti po osnovu vlasničkih ulaganja u bankarskoj knjizi

Banka identifikovanje, merenje, praćenje i upravljanje rizikom ulaganja u druga pravna lica i u osnovna sredstva vrši u skladu s Procedurom za upravljanje rizikom ulaganja. Rizikom ulaganja Banke upravlja se blagovremenim sagledavanjem odnosa visine postojećih i planiranih ulaganja s jedne i kapitala Banke s druge strane.

Da bi se sprečile neželjene situacije, odnosno poremećaji u stepenu ulaganja, Banka sprovodi sledeće procese upravljanja rizikom ulaganja:

- identifikaciju postojećeg rizika ulaganja i uočavanje rizika koji može nastati zbog budućih aktivnosti Banke;
- merenje i projekciju rizika ulaganja, odnosno održavanje rizika ulaganja na nivou propisanom od strane regulatornog tela;
- izveštavanje eksterno i interno i
- postupanja Banke u slučaju poremećaja stepena ulaganja.

Rizik ulaganja Banke u druga pravna lica i u osnovna sredstva se identifikuje pri svakoj promeni visine ulaganja Banke i pri svakoj promeni kapitala Banke, a identifikaciju vrši Odeljenje za računovodstvo.

Rizik ulaganja Banke procenjuje se i meri u odnosu na limite postavljene od strane Narodne banke Srbije. Velikim stepenom ulaganja Banke prema jednom licu koje nije u finansijskom sektoru smatra se ulaganje do 10% kapitala Banke, a ukupnim velikim ulaganjem u osnovna sredstva i u lica koja nisu u finansijskom sektoru smatra se ulaganje do 60% kapitala Banke.

Rizik ulaganja smatra se neprihvatljivim:

- ukoliko ulaganja u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru pređe 10% kapitala Banke, pri čemu se pod ovim ulaganjem podrazumeva ulaganje kojim Banka stiče udeo ili stiče akcije lica koje nije u finansijskom sektoru i
- ukoliko su ukupna ulaganja Banke u lica koja nisu u finansijskom sektoru i u osnovna sredstva Banke veća od 60% kapitala Banke.

Ova ulaganja Banke se ne odnose na sticanje akcija radi njihove dalje prodaje u roku od šest meseci od dana sticanja tih akcija.

Banka vrši interno i eksterno izveštavanje o riziku ulaganja.

Sektor rizika putem Izveštaja o riziku ulaganja interno izveštava Upravni odbor, Izvršni odbor i Odbor za upravljanje aktivom i pasivom, tromesečno osim u slučajevima dostizanja tzv.kritično visokog ulaganja, kada se to izveštavanje vrši mesečno.

Ukoliko je stepen ulaganja kritično visok, Odbor za upravljanje aktivom i pasivom će predlagati Izvršnom odboru preduzimanje mera i aktivnosti (pojedinačno i/ili kumulativno), a pre svega:

- prodati svoje uloge ili akcije kod lica koja nisu u finansijskom sektoru,
- povećati kapital Banke,
- ili preduzeti mere koje će dati isti efekat na smanjenju ulaganja.

Na osnovu dobijenih informacija, odnosno izveštaja Sektora rizika i predloga Odbora za upravljanje aktivom i pasivom, Izvršni odbor preduzima konkretne mere i aktivnosti na ublažavanju rizika ulaganja.

Banka nema ulaganja u jedno lice koje nije u finansijskom sektoru na 31.12.2016.

Banka je u okviru regulatornih limita (60%) kada se radi o pokazatelju trajnih ulaganja.

Прилог 1		ПИ-КАП
31.12.2016.	Подаци о капиталној позицији банке	
		(у хиљадама динара)
Редни бр.	Назив позиције	Износ
I	УКУПАН ОСНОВНИ КАПИТАЛ	1,534,636
1.	ОСНОВНИ КАПИТАЛ ПРЕ ОДУЗИМАЊА ОДБИТНИХ СТАВКИ	1,956,583
1.1.	Номинална вредност уплаћених акција, осим преференцијалних кумулативних акција	1,775,940
1.2.	Емисиона премија	81,858
1.3.	Резерве из добити	98,785
1.4.	Нераспоређена добит из ранијих година	
1.5.	Добит из текуће године	
1.6.	Мањинска учешћа у подређеним друштвима	
1.7.	Остале позитивне консолидоване резерве	
2.	ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД ОСНОВНОГ КАПИТАЛА	421,947
2.1.	Губици из претходних година	
2.2.	Губитак текуће године	
2.3.	Нематеријална улагања	103,556
2.4.	Стечене сопствене акције банке, осим преференцијалних кумулативних акција	
2.5.	Износ акција банке узетих у залогу, осим преференцијалних кумулативних акција	
2.6.	Регулаторна усклађивања вредности:	
2.6.1.	Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају	
2.6.2.	Остале нето негативне ревалоризационе резерве	
2.6.3.	Добит по основу обавеза банке вреднованих према фер вредности која је остварена због промене кредитног рејтинга банке	
2.6.4.	Потребна резерва из добити за процењене губитке по билансној активи и ванбилансним ставкама банке	318,391
2.7.	Остале негативне консолидоване резерве	
II	УКУПАН ДОПУНСКИ КАПИТАЛ	669,840
1.	ДОПУНСКИ КАПИТАЛ ПРЕ ОДУЗИМАЊА ОДБИТНИХ СТАВКИ	669,840
1.1.	Номинална вредност уплаћених преференцијалних кумулативних акција	
1.2.	Емисиона премија по основу преференцијалних кумулативних акција	
1.3.	Део ревалоризационих резерви банке	77,173
1.4.	Хибридни инструменти	
1.5.	Субординиране обавезе	592,667
1.6.	Вишак издвојених исправки вредности, резервисања и потребних резерви из добити у односу на очекиване губитке	
2.	ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД ДОПУНСКОГ КАПИТАЛА	
2.1.	Стечене сопствене преференцијалне кумулативне акције	
2.2.	Потраживања по основу билансне активе и ванбилансних ставки обезбеђена хибридном инструментом или субординираном обавезом	
2.3.	Износ преференцијалних кумулативних акција банке узетих у залогу	
2.4.	Износ капитала којим се прекорачују ограничења за допунски капитал	
III	УКУПАН КАПИТАЛ	2,204,476
1.	УКУПАН КАПИТАЛ ПРЕ ОДУЗИМАЊА ОДБИТНИХ СТАВКИ	2,626,423
2.	ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД КАПИТАЛА	421,947
	Од чега умањење основног капитала	421,947
	Од чега умањење допунског капитала	
2.1.	Директна или индиректна улагања у банке и друга лица у финансијском сектору у износу већем од 10% капитала тих банака, односно других лица	
2.2.	Улагања у хибридне инструменте и субординиране обавезе других банака и лица у финансијском сектору у којима банка има директна или индиректна улагања у износу већем од 10% капитала тих банака	
2.3.	Укупан износ директних и индиректних улагања у банке и друга лица у финансијском сектору у износу до 10% њиховог капитала, као и улагања у њихове хибридне инструменте и субординиране обавезе, који прелазе 10% збира основног и допунског капитала банке за коју се обрачунава капитал	
2.4.	Износ за који су прекорачена квалификована учешћа у лицима која нису лица у финансијском сектору	
2.5.	Мањак издвојених исправки вредности, резервисања и потребне резерве из добити у односу на очекиване губитке	
2.6.	Износ изложености по основу слободних испорука када друга уговорна страна није измирила своју обавезу у року од четири радна дана	
2.7.	Потраживања и потенцијалне обавезе према лицима повезаним с банком или према запосленима у банци које је банка уговорила под условима који су повољнији од услова уговорених са другим банцима	
IV	НАПОМЕНЕ	
	Позитиван/негативан износ разлике између укупне исправке вредности билансне активе, резервисања за губитке по ванбилансним ставкама и потребне резерве из добити с једне стране и износа укупних очекиваних губитака према ИРБ приступу с друге стране	
	Износ исправки вредности, резервисања и потребне резерве из добити банке	
	Од чега на групној основи	
	Од чега на појединачној основи	
	Износ очекиваног губитка према ИРБ приступу	
	Бруто износ субординираних обавеза	987,778

Редни бр.	Карактеристике инструмента	Опис - обичне акције	Опис - субординиране обавезе	Опис - субординиране обавезе	Опис - субординиране обавезе	Опис - субординиране обавезе	Опис - субординиране обавезе
1.	Емитент	Opportunity Banka a.d.	Opportunity Transformation Investments B.V.	Opportunity Transformation Investments B.V.	Coop&Est Netherlands B.V.	Coop&Est Netherlands B.V.	ARBOR FINANCIAL SYSTEMS LTD
2.	Третин у складу с прописима						
2.1.	Третин у складу с Одлуком о адекватности капитала	Инструмент основног капитала	Инструмент допунског капитала	Инструмент допунског капитала	Инструмент допунског капитала	Инструмент допунског капитала	Инструмент допунског капитала
2.2.	Идентификални/груписни/индивидуални и групни мери учествовања инструмента у капиталу на нивоу групе	Идентификални	Идентификални	Идентификални	Идентификални	Идентификални	Идентификални
2.3.	Тип инструмента	Обичне акције	Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента	Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента	Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента	Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента	Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента
3.	Износ који се примењује за потребе израчунавања регулаторног капитала (у хиљадама динара, са стањем на дан последњег извођења)	1,775,340	49,389	49,389	123,472	123,472	246,345
4.	Номинална вредност инструмента	РСД 60.000 по акцији	Укупан износ субординиране обавезе износ ЕПР2 милиона	Укупан износ субординиране обавезе износ ЕПР2 милиона	Укупан износ субординиране обавезе износ ЕПР2 милиона	Укупан износ субординиране обавезе износ ЕПР2 милиона	Укупан износ субординиране обавезе износ ЕПР2 милиона
5.	Рачуноводствена класификација	Акцијски капитал	Амортизована вредност	Амортизована вредност	Амортизована вредност	Амортизована вредност	Амортизована вредност
6.	Иницијални датум издавања инструмента	04.12.2006	15.05.2008	15.05.2008	19.02.2015	03.03.2015	15.11.2016
7.	Инструмент с датумом доспећа или инструмент без датума доспећа	Без датума доспећа	Са датумом доспећа	Са датумом доспећа	Са датумом доспећа	Са датумом доспећа	Са датумом доспећа
7.1.	Оригинални датум доспећа	Без датума доспећа	12.08.2018	28.12.2018	28.02.2023	28.02.2023	15.11.2023
8.	Да ли постоји право превременог окупла (call option) на страни емитента	Не	Не	Не	Не	Не	Не
8.1.	Први датум активирања права превременог окупла						
8.2.	Најкаснији датум активирања права превременог окупла (ако је применљиво)						
9.	Услови доспећа						
9.1.	Фиксна или променљива дивиденда/уплоти						
9.2.	Потпуно дискреционо право, делимично дискреционо право или без дискреционог права у вези с временом исплате дивиденде/уплоти						
9.3.	Потпуно дискреционо право, делимично дискреционо право или без дискреционог права у вези с износом дивиденде/уплоти						
9.4.	Могућност повлаћања приноса (step up)						
9.5.	Накупултине или купултине дивиденде/уплоти						
10.	Конвертибилан или неконвертибилан инструмент	Неконвертибилан	Конвертибилан	Конвертибилан	Конвертибилан	Конвертибилан	Конвертибилан
10.1.	Ако је конвертибилан, услови под којима може доћи до конверзије		Конверзија у акцијски капитал банке	Конверзија у акцијски капитал банке	Конверзија у акцијски капитал банке	Конверзија у акцијски капитал банке	Конверзија у акцијски капитал банке
10.2.	Ако је конвертибилан, делимично или у целости конвертибилан		У целости	У целости	У целости	У целости	У целости
10.3.	Ако је конвертибилан, стопа конверзије		100%	100%	100%	100%	100%
10.4.	Ако је конвертибилан, обавезна или добровољна конверзија		Добровољна	Добровољна	Добровољна	Добровољна	Добровољна
10.5.	Ако је конвертибилан, инструмент у који се конвертује		Обичне акције	Обичне акције	Обичне акције	Обичне акције	Обичне акције
10.6.	Ако је конвертибилан, емитент инструмента у који се конвертује		Opportunity Banka a.d.	Opportunity Banka a.d.	Opportunity Banka a.d.	Opportunity Banka a.d.	Opportunity Banka a.d.
11.	Могућност отписа		Не	Не	Не	Не	Не
11.1.	Ако постоји могућност отписа, услови под којима може доћи до отписа						
11.2.	Ако постоји могућност отписа, делимичан отпис или отпис у целости						
11.3.	Ако постоји могућност отписа, привремен или трајан отпис						
11.4.	Ако је отпис привремен, услови поновног признавања						
12.	Тип инструмента који ће се при ликвидацији исплатити непосредно пре наведеног инструмента	Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента					

Напомене за попуњавање обрасца ПИ–ФИКАП

Образац ПИ-ФИКАП треба да садржи, по колонама, различите финансијске инструменте који се укључују у обрачун капитала банке.
Овим образцем треба да буду покривени следећи елементи капитала : обичне акције, некумулативне преференцијалне акције, кумулативне преференцијалне акције, мањинска учешћа, субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента, хибридни инструменти капитала и друге преносиве хартије од вредности које банка поседује и које се укључују у обрачун капитала.

Редни бр.	Карактеристике инструмента	Опис
1.	Правно лице које је извршило емисију инструмента. <i>Слободан текст.</i>	
2.1.	Наводи се третман од стране регулатора у складу са Одлуком о адекватности капитала. <i>Избор опције: Инструмент основног капитала, Инструмент допунског капитала.</i>	
2.2.	Наводи се ниво укључивања инструмента у капитал на нивоу групе <i>Избор опције: Индивидуални, Групни, Индивидуални и групни</i>	
2.3.	<i>Избор типа инструмента.</i> <i>Избор опције: Обичне акције, Некумулативне преференцијалне акције, Кумулативне преференцијалне акције, Некумулативне конвертибилне преференцијалне акције, Кумулативне конвертибилне преференцијалне акције, Мањинска учешћа, Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента, Хибридни инструмент капитала.</i>	
3.	Износ који се признаје за потребе израчунавања капитала (у хиљадама динара, са стањем на дан последњег извештавања). <i>Слободан текст – посебно нагласити ако су делови признати у различитим нивоима капитала и ако је износ који се признаје у реуляторне сврхе различит од оног који је добијен при емисији инструмента.</i>	
4.	Наводи се номинална вредност инструмента. <i>Слободан текст.</i>	
5.	Наводи се рачуноводствена класификација инструмента. <i>Избор опције: Акцијски капитал, Обавеза – амортизована вредност, Обавеза – фер вредност, Мањинска</i>	
6.	Наводи се датум издавања инструмента. <i>Слободан текст.</i>	
7.	Наводи се да ли је реч о инструменту с датумом доспећа или инструменту без датума доспећа <i>Избор опције: С датумом досепања, без датума досепања</i>	
7.1.	Ако је реч о инструменту без датума доспећа, бира се опција <i>Без датума досепања</i> . Ако је реч о инструменту с датумом досепања, наводи се датум досепања (<i>дан, месец и година</i>).	
8.	Наводи се да ли постоји право превременог откупа (call option) на страни емитента. <i>Избор опције: Да, Не.</i>	
8.1.	Ако постоји право превременог откупа, наводи се први датум активирања права превременог откупа. Ова информација помаже при процени трајности инструмента. <i>Слободан текст.</i>	
8.2.	Ако постоји право превременог откупа, наводе се накнадни датуми активирања права превременог откупа, ако је применљиво. Ова информација помаже при процени трајности инструмента. <i>Слободан текст.</i>	
9.1.	Наводи се да ли су дивиденде/купони фиксни, променљиви, сада фиксни а касније ће бити променљиви или сада променљиви а касније ће бити фиксни. <i>Избор опције: Фиксни, Променљиви, Фиксни па променљиви, Променљиви па фиксни.</i>	
9.2.	Наводи се да ли постоји потпуно дискреционо право, делимично дискреционо право или не постоји дискреционо право у вези с тим да ли ће дивиденде/купони бити исплаћени или не. Ако институција има потпуно право да у било којим условима откаже плаћање дивиденди/купона, бира се опција <i>Потпуно дискреционо право</i> . Ако постоје одређени услови који морају бити испуњени да би институција могла да откаже исплату дивиденди/купона, бира се опција <i>Делимично дискреционо право</i> . Ако институција не може да откаже исплату дивиденди/купона, бира се опција <i>Без дискреционог права</i> .	
9.3.	Наводи се да ли постоји потпуно дискреционо право, делимично дискреционо право или не постоји дискреционо право у вези са износом дивиденди/купона. <i>Избор опције: Потпуно дискреционо право, Делимично дискреционо право, Без дискреционог права.</i>	
9.4.	Наводи се да ли постоји могућност повећања приноса (step up). <i>Избор опције: Да, Не.</i>	
9.5.	Наводи се да ли су дивиденде/купони кумулативни или некумулативни. <i>Избор опције: Кумулативни, Некумулативни.</i>	
10.	Наводи се да ли је инструмент конвертибилан или неконвертибилан. Ова информација може помоћи при процени у којој мери инструмент може послужити у покрићу губитака. <i>Избор опције: Конвертибилан, Неконвертибилан.</i>	
10.1.	Ако је реч о конвертибилном инструменту, наводе се услови под којима може доћи до конверзије. <i>Слободан текст.</i>	
10.2.	Ако је реч о конвертибилном инструменту, наводи се да ли је конвертибилан делимично или у целости. <i>Избор опције: Делимично, У целости.</i>	
10.3.	Ако је реч о конвертибилном инструменту, наводи се стопа конверзије. Ова информација може помоћи при процени у којој мери инструмент може послужити у покрићу губитака. <i>Слободан текст</i>	
10.4.	Ако је реч о конвертибилном инструменту, наводи се да ли је реч о обавезној или добровољној конверзији. Ова информација може помоћи при процени у којој мери инструмент може послужити у покрићу губитака.	
10.5.	Ако је реч о конвертибилном инструменту, наводи се инструмент у који се конвертује. Ова информација може помоћи при процени у којој мери инструмент може послужити у покрићу губитака. <i>Избор опције: Обичне акције, Некумулативне преференцијалне акције, Кумулативне преференцијалне акције, Некумулативне конвертибилне преференцијалне акције, Кумулативне конвертибилне преференцијалне акције, Мањинска учешћа, Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента, Друго.</i>	
10.6.	Ако је реч о конвертибилном инструменту, наводи се емитент инструмента у који се конвертује. <i>Слободан текст.</i>	
11.	Наводи се да ли постоји могућност отписа. Ова информација може помоћи при процени у којој мери инструмент може послужити у покрићу губитака. <i>Избор опције: Да, Не.</i>	
11.1.	Ако постоји могућност отписа, наводе се услови под којима може доћи до отписа. <i>Слободан текст.</i>	
11.2.	Ако постоји могућност отписа, наводи се да ли је реч о делимичном отпису или отпису у целости. Ова информација може помоћи при процени у којој мери инструмент може послужити у покрићу губитака. <i>Избор опције: Делимичан отпис, Отпис у целости.</i>	
11.3.	Ако постоји могућност отписа, наводи се да ли је реч о привременом или трајном отпису. Ова информација може помоћи при процени у којој мери инструмент може послужити у покрићу губитака. <i>Избор опције: Привремени отпис, Трајни отпис.</i>	
11.4.	Ако је отпис привремен, наводе се услови поновног признавања. <i>Слободан текст.</i>	
12.	Тип инструмента који ће се при стечају, односно ликвидацији наплатити непосредно пре наведеног инструмента. <i>Избор опције: Обичне акције, Некумулативне преференцијалне акције, Кумулативне преференцијалне акције, Некумулативне конвертибилне преференцијалне акције, Кумулативне конвертибилне преференцијалне акције, Мањинска учешћа, Субординирани дуг издат у виду финансијског инструмента, Хибридни инструмент капитала.</i>	

Прилог 3		ПИ-УПК	
Подаци о повезивању позиција капитала из биланса стања с позицијама из обрасца ПИ-КАП			
1. Разлике између биланса стања сачињеног за потребе контроле банкарске групе на консолидованој основи и консолидованих финансијских извештаја банкарске групе сачињених у складу с Међународним рачуноводственим стандардима, односно Међународним стандардима финансијског извештавања			
Ознака позиције	Назив позиције	Консолидован и биланс стања као у објављеним финансијским извештајима	Консолидован и биланс стања по регулаторном методу и обухвату консолидације
A	АКТИВА		
A.I	Готовина и средства код централне банке		
A.II	Заложена финансијска средства		
A.III	Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању		
A.IV	Финансијска средства која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха		
A.V	Финансијска средства расположива за продају		
A.VI	Финансијска средства која се држе до доспећа		
A.VII	Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација		
A.VIII	Кредити и потраживања од комитената		
A.IX	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика		
A.X	Потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика		
A.XI	Инвестиције у придружена друштва и заједничке подухвате		
A.XII	Инвестиције у зависна друштва		
A.XIII	Нематеријална улагања		
A.XIV	Некретнине, постројења и опрема		
A.XV	Инвестиционе некретнине		
A.XVI	Текућа пореска средства		
A.XVII	Одложена пореска средства		
A.XVIII	Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља		
A.XIX	Остала средства		
A.XX	УКУПНО АКТИВА (позиције под АОП ознакама од 0001 до 0019 у консолидованом билансу стања)		
P	ПАСИВА		
PO	ОБАВЕЗЕ		
PO.I	Финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха намењене трговању		
PO.II	Финансијске обавезе које се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха		
PO.III	Обавезе по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика		
PO.IV	Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци		
PO.V	Депозити и остале обавезе према другим комитентима		
PO.VI	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика		
PO.VII	Издате сопствене хартије од вредности и друга позајмљена средства		
PO.VIII	Субординиране обавезе		
PO.IX	Резервисања		
PO.X	Обавезе по основу средстава намењених продаји и средства пословања које се обуставља		
PO.XI	Текуће пореске обавезе		
PO.XII	Одложене пореске обавезе		
PO.XIII	Остале обавезе		
PO.XIV	УКУПНО ОБАВЕЗЕ (позиције под АОП ознакама од 0401 до 0413 у консолидованом билансу стања)		
	КАПИТАЛ		
PO.XV	Акцијски капитал		
PO.XVI	Сопствене акције		
PO.XVII	Добитак		
PO.XVIII	Губитак		
PO.XIX	Резерве		
PO.XX	Нереализовани губици		
PO.XXI	Учешћа без права контроле		
PO.XXII	УКУПНО КАПИТАЛ (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из консолидованог биланса стања: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) ≥ 0		
PO.XXIII	УКУПАН НЕДОСТАТАК КАПИТАЛА (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из консолидованог биланса стања: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) < 0		
PO.XXIV	УКУПНО ПАСИВА (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из консолидованог биланса стања: 0414 + 0422 - 0423)		
V.P.	ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ		
V.P.A.	Ванбилансна актива		
V.P.P.	Ванбилансна пасива		

2. Рашчлањавање елемената у билансу стања			
Ознака позиције	Назив позиције	Биланс стања	Референце
A	АКТИВА		
A.I	Готовина и средства код централне банке		
A.II	Заложена финансијска средства		
A.III	Финансијска средства по фер вредности кроз биланс успеха намењена трговању		
A.IV	Финансијска средства која се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха		
A.V	Финансијска средства расположива за продају		
A.VI	Финансијска средства која се држе до доспећа		
A.VI	Кредити и потраживања од банака и других финансијских организација		
A.VIII	Кредити и потраживања од комитената		
A.K	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика		
A.X	Потраживања по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика		
A.XI	Инвестиције у придружена друштва и заједничке подухвате		
	<i>Од чега директна или индиректна улагања у банке и друга лица у финансијском сектору</i>		у
A.XI	Инвестиције у зависна друштва		
	<i>Од чега директна или индиректна улагања у банке и друга лица у финансијском сектору</i>		Ф
A.XIII	Нематеријална улагања		и
A.XIV	Некретнине, постројења и опрема		
A.XV	Инвестиционе некретнине		
A.XVI	Текућа пореска средства		
A.XVI	Одложена пореска средства		
A.XVII	Стална средства намењена продаји и средства пословања које се обуставља		
A.XIX	Остала средства		
	<i>Од чега директна или индиректна улагања у банке и друга лица у финансијском сектору у износу већем од 10% капитала тих банака, односно тих лица</i>		х
A.XX	УКУПНО АКТИВА (позиције под АОП ознакама од 0001 до 0019 у консолидованом билансу стања)		
P	ПАСИВА		
PO	ОБАВЕЗЕ		
PO.I	Финансијске обавезе по фер вредности кроз биланс успеха намењене трговању		
PO.II	Финансијске обавезе које се иницијално признају по фер вредности кроз биланс успеха		
PO.III	Обавезе по основу финансијских деривата намењених заштити од ризика		
PO.IV	Депозити и остале обавезе према банкама, другим финансијским организацијама и централној банци		
PO.V	Депозити и остале обавезе према другим комитентима		
PO.VI	Промене фер вредности ставки које су предмет заштите од ризика		
PO.VII	Издате сопствене хартије од вредности и друга позајмљена средства		
	<i>Од чега обавезе по основу хибридних инструмената</i>		р
PO.VIII	Субординиране обавезе		
	<i>Од чега субординиране обавезе које се укључују у допунски капитал банке</i>		с
PO.IX	Резервисања		
PO.X	Обавезе по основу средстава намењених продаји и средства пословања које се обуставља		
PO.XI	Текуће пореске обавезе		
PO.XII	Одложене пореске обавезе		
PO.XIII	Остале обавезе		
PO.XIV	УКУПНО ОБАВЕЗЕ (позиције под АОП ознакама од 0401 до 0413 у консолидованом билансу стања)		
	КАПИТАЛ		
PO.XV	Акцијски капитал		
	<i>Од чега номинална вредност уплаћених акција, осим преференцијалних кумулативних акција</i>		а
	<i>Од чега емисиона премија по основу акцијског капитала, осим преференцијалних кумулативних акција</i>		б
	<i>Од чега номинална вредност преференцијалних кумулативних акција</i>		њ
	<i>Од чега емисиона премија по основу преференцијалних кумулативних акција</i>		о
PO.XVI	Сопствене акције		
	<i>Од чега стечене сопствене акције банке, осим преференцијалних кумулативних акција</i>		ј
	<i>Од чега стечене сопствене преференцијалне кумулативне акције</i>		т
PO.XVII	Добитак		
	<i>Од чега нераспоређена добит из ранијих година</i>		г
	<i>Од чега добит из текуће године</i>		д
PO.XVIII	Губитак		
	<i>Од чега губици из претходних година</i>		ж
	<i>Од чега губитак текуће године</i>		з
PO.XIX	Резерве		
	<i>Од чега резерве из добити које представљају елемент основног капитала</i>		в
	<i>Од чега остале позитивне консолидоване резерве</i>		е
	<i>Од чега остале негативне консолидоване резерве</i>		н
	<i>Од чега остале нето негативне ревалоризационе резерве</i>		љ
	<i>Од чега добит по основу обавеза банке вреднованих према фер вредности која је остварена због промене кредитног рејтинга банке</i>		м
	<i>Од чега позитивне ревалоризационе резерве настале по основу ефеката промене фер вредности основних средстава, хартија од вредности и осталих средстава која се, у складу с МСФИ/МРС, исквљују у корист ових резерви</i>		п
PO.XX	Нереализовани губици		
	<i>Од чега нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају</i>		л
PO.XXI	Учешћа без права контроле		
	<i>Од чега мањинска учешћа у подређеним друштвима</i>		ђ
PO.XXII	УКУПНО КАПИТАЛ (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из консолидованог биланса стања: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 - 0419 - 0420 + 0421) ≥ 0		
PO.XXIII	УКУПАН НЕДОСТАТАК КАПИТАЛА (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из консолидованог биланса стања: 0415 - 0416 + 0417 - 0418 + 0419 - 0420 + 0421) < 0		
PO.XXIV	УКУПНО ПАСИВА (резултат сабирања, односно одузимања следећих АОП ознака из консолидованог биланса стања: 0414 + 0422 - 0423)		
В.П.	ВАНБИЛАНСНЕ ПОЗИЦИЈЕ		
В.П.А.	Ванбилансна актива		
	<i>Од чега износ акција банке узетих у заложу, осим преференцијалних кумулативних акција</i>		к
	<i>Од чега износ преференцијалних кумулативних акција банке узетих у заложу</i>		ћ
В.П.П.	Ванбилансна пасива		

3. Повезивање позиција у расчлањеном билансу стања и позиција у обрасцу ПИ–КАП			
Редни бр.	Назив позиције	Износ	Извор података у складу с референцама из 2. корака
I	УКУПАН ОСНОВНИ КАПИТАЛ		
1.	ОСНОВНИ КАПИТАЛ ПРЕ ОДУЗИМАЊА ОДБИТНИХ СТАВКИ		
1.1.	Номинална вредност уплаћених акција, осим преференцијалних кумулативних акција		а
1.2.	Емисиона премија		б
1.3.	Резерве из добити		в
1.4.	Нераспоређена добит из ранијих година		г
1.5.	Добит из текуће године		д
1.6.	Мањинска учешћа у подређеним друштвима		ђ
1.7.	Остале позитивне консолидоване резерве		е
2.	ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД ОСНОВНОГ КАПИТАЛА		
2.1.	Губици из претходних година		ж
2.2.	Губитак текуће године		з
2.3.	Нематеријална улагања		и
2.4.	Стечене сопствене акције банке, осим преференцијалних кумулативних акција		ј
2.5.	Износ акција банке узетих у залог, осим преференцијалних кумулативних акција		к
2.6.	Регулаторна усклађивања вредности:		
2.6.1.	Нереализовани губици по основу хартија од вредности расположивих за продају		л
2.6.2.	Остале нето негативне ревалоризационе резерве		љ
2.6.3.	Добит по основу обавеза банке в реднованих према фер вредности која је остварена због промене кредитног рејтинга		м
2.6.4.	Потребна резерва из добити за процене губитке по билансној активи и ванбилансним ставкама банке		
2.7.	Остале негативне консолидоване резерве		н
II	УКУПАН ДОПУНСКИ КАПИТАЛ		
1.	ДОПУНСКИ КАПИТАЛ ПРЕ ОДУЗИМАЊА ОДБИТНИХ СТАВКИ		
1.1.	Номинална вредност уплаћених преференцијалних кумулативних акција		њ
1.2.	Емисиона премија по основу преференцијалних кумулативних акција		о
1.3.	Део ревалоризационих резерви банке		п
1.4.	Хибридни инструменти		р
1.5.	Субординиране обавезе		с
1.6.	Вишак издвојених исправки вредности, резервисања и потребних резерви из добити у односу на очекиване		
2.	ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД ДОПУНСКОГ КАПИТАЛА		
2.1.	Стечене сопствене преференцијалне кумулативне акције		т
2.2.	Потраживања по основу билансне активе и ванбилансних ставки обезбеђена хибричним инструментом или субординираном обавезом		
2.3.	Износ преференцијалних кумулативних акција банке узетих у залог		ћ
2.4.	Износ капитала којим се прекорачују ограничења за допунски капитал		
III	УКУПАН КАПИТАЛ		
1.	УКУПАН КАПИТАЛ ПРЕ ОДУЗИМАЊА ОДБИТНИХ СТАВКИ		
2.	ОДБИТНЕ СТАВКЕ ОД КАПИТАЛА		
	Од чега умањење основног капитала		
	Од чега умањење допунског капитала		
2.1.	Директна или индиректна улагања у банке и друга лица у финансијском сектору у износу већем од 10% капитала тих банака, односно тих лица		(y+ф+х)
2.2.	Улагања у хибридне инструменте и субординиране обавезе других банака и лица у финансијском сектору у којима банка има директна или индиректна улагања у износу већем од 10% капитала тих лица		
2.3.	Укупан износ директних и индиректних улагања у банке и друга лица у финансијском сектору у износу до 10% њиховог капитала, као и улагања у њихове хибридне инструменте и субординиране обавезе, који прелазе 10% збира основног и допунског капитала банке за коју се обрачунава капитал		
2.4.	Износ за који су прекорачена квалификована учешћа у лицима која нису лица у финансијском сектору		
2.5.	Мањак издвојених исправки вредности, резервисања и потребне резерве из добити у односу на очекиване		
2.6.	Износ изложености по основу слободних испорука када друга уговорна страна није измирила своју обавезу у року од четири радна дана		
2.7.	Потраживања и потенцијалне обавезе према лицима повезаним с банком или према запосленима у банци које је банка уговорила под условима који су повољнији од услова уговорених с другим лицима		
IV	НАПОМЕНЕ		
	Позитиван/негативан износ разлике између укупне исправке вредности билансне активе, резервисања за губитке по ванбилансним ставкама и потребне резерве из добити с једне стране и износа укупних очекиваних губитака према IRB приступу с друге стране		
	Износ исправки вредности, резервисања и потребне резерве из добити банке		
	Од чега на групној основи		
	Од чега на појединачној основи		
	Износ очекиваног губитка према IRB приступу		
	Бруто износ субординираних обавеза		

Напомене за попуњавање обрасца ПИ–УПК

1. Razlike između bilansa stanja sačinjenog za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i konsolidovanih finansijskih izveštaja bankarske grupe sačinjenih u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja:

- U prvom koraku potrebno je prikazati razlike između bilansa stanja sačinjenog za potrebe kontrole bankarske grupe na konsolidovanoj osnovi i konsolidovanog bilansa stanja bankarske grupe sačinjenog u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.
- U ovom koraku polazi se od konsolidovanog bilansa stanja u objavljenim finansijskim izveštajima banke (treća kolona) i potom se u poslednjoj koloni prikazuje koliko bi iznosila vrednost svake pozicije ako bi se primenio regulatorni metod i obuhvat konsolidacije.
- Ako se u bilansu stanja bankarske grupe sačinjenom u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja koristi isti metod i obuhvat konsolidacije kao i za potrebe regulatornog izveštavanja, prvi korak se može preskočiti.
- Ako banka nema podređenih društava i ne sačinjava konsolidovane finansijske izveštaje, prvi korak se može preskočiti.

2. Raščlanjavanje elemenata u bilansu stanja:

- U drugom koraku, pojedine elemente u bilansu stanja po regulatornom metodu i obuhvatu konsolidacije potrebno je raščlaniti tako da se jasno vide pozicije koje su korišćene za potrebe popunjavanja obrasca PI-KAP (Podaci o kapitalnoj poziciji banke). Raščlanjavanje se vrši samo do nivoa koji je potreban da bi se napravila jasna veza između pozicija iz bilansa stanja i pozicija iz obrasca PI-KAP.
- U drugoj tabeli obrasca PI-UPK dat je prikaz raščlanjavanja pojedinih pozicija bilansa stanja, pri čemu banka sama prilagođava taj prikaz elementima kapitala koje poseduje. Ako banka ima određeni element kapitala, a u drugoj tabeli ovog obrasca nije izvršeno raščlanjavanje koje omogućava povezivanje te pozicije obrasca PI-KAP i odgovarajuće pozicije bilansa stanja, potrebno je da banka sama izvrši raščlanjavanje pozicija bilansa stanja koje će omogućiti to povezivanje (npr. ako banka ima potraživanja po osnovu bilansne aktive i vanbilansnih stavki obezbeđena hibridnim instrumentom ili subordiniranom obavezom, pošto se taj iznos može nalaziti na više različitih pozicija bilansa stanja, potrebno je da banka sama raščlani pozicije bilansa stanja kako bi ovu poziciju povezala sa odgovarajućim pozicijama bilansa stanja). Takođe, ako banka ne poseduje određene elemente kapitala radi čijeg povezivanja s pozicijama bilansa stanja su te pozicije u drugoj tabeli ovog obrasca raščlanjene, nije potrebno prikazivati tako raščlanjene pozicije u toj tabeli.
- Pored svakog tako raščlanjenog elementa potrebno je uneti referencu koja će biti korišćena u koraku 3.
- Ako banka nema podređenih društava i ne sačinjava konsolidovane finansijske izveštaje, elementi se raščlanjavaju u objavljenom bilansu stanja sačinjenom u skladu s Međunarodnim računovodstvenim standardima, odnosno Međunarodnim standardima finansijskog izveštavanja.

3. Povezivanje pozicija u raščlanjenom bilansu stanja i pozicija u obrascu PI-KAP:

U trećem koraku potrebno je uspostaviti vezu između pozicija iz raščlanjenog bilansa stanja iz prethodnog koraka i pozicija iz obrasca PI-KAP, korišćenjem referenci iz drugog koraka

Прилог 4		ПИ-АКБ		
1.12.2016.		Подаци о укупним капиталним захтевима и показатељу адекватности капитала		
		(у хиљадама динара)		
Редни бр.	Назив	Износ	Покривеност основним капиталом	Покривеност допунским капиталом
		1	2	3
I	КАПИТАЛ	2,204,476		
1.	УКУПАН ОСНОВНИ КАПИТАЛ	1,534,636		
2.	УКУПАН ДОПУНСКИ КАПИТАЛ	669,840		
II	КАПИТАЛНИ ЗАХТЕВИ	1,096,163		
1.	КАПИТАЛНИ ЗАХТЕВ ЗА КРЕДИТНИ РИЗИК, РИЗИК ДРУГЕ УГОВОРНЕ СТРАНЕ И РИЗИК ИЗМИРЊА/ИСПОРУКЕ ПО ОСНОВУ СЛОБОДНИХ ИСПОРУКА	931,015	931,015	
1.1.	Стандардизовани приступ (СП)	7,758,464		
1.1.1.	Изложености према државама и централним банкама	0		
1.1.2.	Изложености према територијалним аутономијама и јединицама локалне самоуправе	2,125		
1.1.3.	Изложености према јавним административним телима	0		
1.1.4.	Изложености према међународним развојним банкама	0		
1.1.5.	Изложености према међународним организацијама	0		
1.1.6.	Изложености према банкама	138,550		
1.1.7.	Изложености према привредним друштвима	9,904		
1.1.8.	Изложености према физичким лицима	7,192,127		
1.1.9.	Изложености обезбеђене хипотекама на непокретностима	45,839		
1.1.10.	Доспела ненаплаћена потраживања	23,322		
1.1.11.	Високоризичне изложености	0		
1.1.12.	Изложености по основу покривених обвезница	0		
1.1.13.	Изложености по основу улагања у отворене инвестиционе фондове	0		
1.1.14.	Остале изложености	346,597		
1.2.	Приступ заснован на интерном рејтингу (IRB)			
1.2.1.	Изложености према државама и централним банкама			
1.2.2.	Изложености према банкама			
1.2.3.	Изложености према привредним друштвима			
1.2.4.	Изложености према физичким лицима			
1.2.4.1.	Изложености према физичким лицима које су обезбеђене хипотекама на непокретностима			
1.2.4.2.	Квалификоване револвинг изложености према физичким лицима			
1.2.4.3.	Остале изложености према физичким лицима			
1.2.5.	Изложености по основу власничких улагања			
1.2.5.1.	Примењени приступ:			
1.2.5.1.1.	Приступ једноставних пондера ризика			
1.2.5.1.2.	PD/LGD приступа			
1.2.5.1.3.	Приступ интерних модела			
1.2.5.2.	Врсте изложености по основу власничких улагања			
1.2.5.2.1.	Власничка улагања којима се тргује на берзи			
1.2.5.2.2.	Власничка улагања којима се не тргује на берзи али су у довољно диверсификованим портфолијима			
1.2.5.2.3.	Остала власничка улагања			
1.2.5.2.4.	Власничка улагања на које банка примењује стандардизовани приступ кредитном ризику			
1.2.6.	Изложености по основу остале имовине			
2	КАПИТАЛНИ ЗАХТЕВ ЗА РИЗИК ИЗМИРЊА/ИСПОРУКЕ ПО ОСНОВУ НЕИЗМИРЊИХ ТРАНСАКЦИЈА			
3	КАПИТАЛНИ ЗАХТЕВ ЗА ТРЖИШНЕ РИЗИКЕ			
3.1.	Капитални захтеви за ценовни, девизни и робни ризик израчунат применом стандардизованих приступа			
3.1.1.	Капитални захтев за ценовни ризик по основу дужничких хартија од вредности			
3.1.2.	Капитални захтев за ценовни ризик по основу власничких хартија од вредности			
3.1.3.	Капитални захтев за девизни ризик			
3.1.4.	Капитални захтев за робни ризик			
3.2.	Капитални захтеви за ценовни, девизни и робни ризик израчунати применом приступа интерних модела			
4	КАПИТАЛНИ ЗАХТЕВ ЗА ОПЕРАТИВНИ РИЗИК	165,148	165,148	
4.1.	Капитални захтев за оперативни ризик израчунат применом приступа основног индикатора	165,148	165,148	
4.2.	Капитални захтев за оперативни ризик израчунат применом стандардизованог приступа			
4.3.	Капитални захтев за оперативни ризик израчунат применом напредног приступа			
5	ПОКРИВЕНОСТ КАПИТАЛНИХ ЗАХТЕВА	1,096,163	1,096,163	
III	ПОКАЗАТЕЉ АДЕКВАТНОСТИ КАПИТАЛА (%)	24.13		